

Pred startom

Vsi tekmovalci, ki bodo v nedeljo na speedway stezi v Kranju vozili za consko sestovno prvenstvo, so znani. Medtem ko so Poljska, Avstrija

iz Zahodne Nemčije, za katero bosta vozila Hamberger in Fischer.

V torek popoldne sta jugoslovanska reprezentanta (Jama in Mrak) imela že prvo trening vožnjo v Kranju. Obra sta izjavila, da je steza odlično pripravljena in da je pričakovati na sobotnem treningu, zlasti pa v nedeljo, odličnih rezultatov.

Prireditelj dela z vsemi silami in kaže, da bo do starta vse v najlepšem redu. Tribun za gledalce, tudi tokrat še ne bo, ker so gradbeni podjetja precenjevala svoje zmožnosti. Zato je bo za gledalce le nekaj sto sedežev, medtem ko se bodo moral ostali zadovoljiti s stojišči na nasipu, kot je bilo to na prejšnjih prireditvah. Kljub temu pa lahko računamo, da upoštevamo izkušenost prireditelja prejšnjih prireditv, da bodo dirke uspele in da bodo gledalci prišli na svoj račun bolj kot kdajkoli prej.

B. F.

G L A S GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETNO XII., ST. 41 — CENA DIN 10.—

KRAJN, 29. MAJA 1959

Potrebe prebivalstva osnova za oblikovanje stanovanjskih skupnosti

V Tržiču imajo več stanovanjskih skupnosti, seveda starem smislu — kot upravljalce stanovanj. Svojo stanovanjsko skupnost imajo tovarne BPT, Runo, Peko, Tovarna lepenke in druge. Tako je v enem naselju po več stanovanjskih skupnosti.

Zdaj bodo začeli te organe reorganizirati. Postavili bodo stanovanjske skupnosti po novih načinu — kot samopomoč prebivalstva po teritorialnem principu. Tako so se zmenili pred dnevi na razširjenem plenumu SZDL občinskega odbora SZDL.

Kot prvi korak k temu bodo do sredine junija sklicali množične sestanke osnovnih organizacij SZDL. Tam bodo skušali ugotoviti, kakšne potrebe oziroma želje imajo stanovci posameznih področij. Te ugotovitve bodo kot osnova za postavljanje in oblikovanje stanovanjskih skupnosti. Če bodo prebivalci izrazili potrebe stanovanjskih skupnosti, bodo na rednih zborih volivcev izvolili te organe.

Kot so ugibali predsedniki vaških odborov na plenumu, bi verjetno ljudje trenutno v največ primerih potrebovali organizacijo, ki pomoli pri varstvu otrok in podobno. Za organizacijo raznih pralnic, popravilnic in podobno bodo dozoreli pogoji pozneje.

Dosej, že obstaja iniciativni odbor take skupnosti na Fabriki in v Jelendolu. Možnost podobnih organov predvidevajo tudi v Križah, Kovorju, Bistrici in drugod. Predvsem pa, seveda, v samem Tržiču. Ko so govorili o teritorialnem obsegu ene skupnosti, so menili, da bi male enote ne imelo možnosti obstoja. Prevadalo je prepičanje, naj bi skupnost zanjala vsaj obseg sedanjih zborov volivcev oziroma vaških odborov SZDL. V Tržiču pa menijo, da bi kazalo iti preko meja kvartnih odborov in združevali skupnosti v večje strnjene enote.

O vsem tem bodo dali končno besedo sami prebivalci na množičnih sestankih.

—l. c.

Predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Andrej Verbič Iskati boljše načine nagrajevanja naj bo trajna naloga naših podjetij

Izdela tarifnih pravilnikov in novi sistem nagrajevanja je danes tudi neutemeljeno povisjevanje tarifnih postavk. Zato so tarifne pravilnike zvrnili tem podjetjem. Ta pa so se kar hitro »znašla«. Povečala so razpone tarifnih postavk navzdol in navzgor in tako dobile za »dokumentacijo« primernejše nižje povprečje in s tem seveda nižji odstotek povišanja tarifnih postavk. Take tarifne pravilnike pa dostikrat spremila tudi neopravljeno spremjanje kvalifikacijske strukture, kar naj bi zameglio poviševanje tarifnih postavk predvsem uslužencem.

Zato smo se obrnili z nekaterimi vprašanji do predsednika Okrajnega sindikalnega sveta Andreja Verbiča.

Katere glavne težave in pomankljivosti so se pokazale pri izdelovanju tarifnih pravilnikov?

Kakšne značilnosti ste opazili pri že predloženih tarifnih pravilnikih?

O pomankljivostih pri sestavljanju tarifnih pravilnikov so veliko razpolovile sindikalne organizacije in ljudski odbori že med pripravami. Zaradi tega ne bi ponavljali vseh slabosti v tem, ki se stavlja tarifne pravilnike.

Pri sprejemanju tarifnih pravilnikov ponekod popravljajo tudi norme. Skoraj povsod so s tem pridobili del sredstev. Del teh sredstev so porabili za povisjevanje osnovnih tarifnih postavk tudi na režijskih delovnih mestih, kar ni prav. Morali bi iskati možnost, da bi tudi na teh delovnih mestih našli možnost za plačevanje po učinku. Jasno je, da tak način nagrajevanja vzbuja nezadovoljstvo in nezaupanje pri tistih delavcih, ki dela po učinku. Govornike takega napačnega načina najdemo celo v delavskih sestanh in sindikalnih organizacijah, zlasti tam, kjer prevladujejo v teh organih režijski delavci in usluženci.

V nekaterih podjetjih sta, kljub opozorilom, pripravljeni postopek in dokumentacija slaba. Nekatera podjetja so dokumentacijo skušala prilagoditi našim stališčem, namesto, da bi jim ta služila za boljše gospodarjenje in boljši sistem nagrajevanja. Imamo primere, da je komisija tarifnih pravilnikov z nekaterimi pripravnimi vrnili v ponovno razpravo, podjetje pa v razpravo, podjetje pa je tarifni pravilnik v nekaj dneh vrnilo in računsko prilagodilo dokumentacijo priprimbam komisije.

V nekaterih predloženih tarif-

Delo KO v radovljiski občini

Pretekli torek popoldne je bil v Radovljici sestanek s predsedniki vaških odborov SZDL in s predsedniki krajevnih odborov. Govorili so o novem načinu finansiranja krajevnih odborov in o komunalnih problemih.

Na področju radovljiske občine je deset krajevnih odborov (Brezje, Kropa, Ljubno, Podmart, Lancovo, Kamna gorica, Srednja vas, Srednja Dobrava, Begunje in Mošnje). Ti so lani razpolagali z 2 milijona 24 tisoč dinarjev. Krajevni odbori radovljiske občine imajo po planu za letošnje leto predvidenih okoli 6 milijonov dinarjev.

Na sestanku so govorili tudi o porečih komunalnih problemih, o lepšem zunanjem videzu krajev in vasi, kar je posebno pereče predvsem v Kamni Gorici in v Kropi, itd. Precej kritike je bilo o manjših gramoznih jamah, ki jih ljudje brez dovoljenja odpirajo vse-povsod. Gramoz črpajo tudi iz struge reke, kar je zelo nevarno in je zaradi tega ogrožen en most. Posebno pozornost bo treba posvetiti tudi zaščiti doline Drage.

T.

Da bi si zagotovila več sredstev za plače, so nekatera podjetja namenila skoraj ves povečani dohodek (Nadaljevanje na 3. strani)

Z občinske konference Zveze komunistov Kranj Širiti krog državljanov v organih družbene dejavnosti

Občinska konferenca Zveze komunistov v Kranju, ki je bila v torek, 26. maja, je razpravljala o važnejših gospodarskih in družbenih vprašanjih občine. — Sekretar komiteja tovariš Baldušmir Bizjak je v svojem poročilu prikazal splošni družbeni in ekonomski razvoj te močno industrijsko razvite občine, kjer je samo še 18 odstotkov prebivalstva, ki se preživlja s kmetijstvom.

Konferenca je nadaljevala delo v treh komisijah, in sicer v komisiji za gospodarstvo, za organizacijo in kadre ter v komisiji za ideološko politično delo.

Na popoldanski skupni, zaključni seji so delegati poslušali in razpravljali o poročilih komisij.

Iz glavnega poročila in razprave po komisijah je bila značilna ugotovitev, da morajo komunisti uporneje širiti krog državljanov pri sodelovanju o vseh vprašanjih našega družbenega sistema. Tej ugotovitvi so sledili sklepi, da morajo komunisti na vsakem koraku nastopati, ne le kot državljan, marveč kot komunisti, da se morajo nenehno usposabljati, da bodo komunisti takim zahtevam itd. Komunisti ne smejo prevzemati prečlane mnoge funkcij in nadaljevati z delom kot profesionalni aktivisti v starem smislu, marveč uvajati v te dolžnosti druge, jih pripravljati na to, jim svetovati in pomagati.

Zveza komunistov je zadnje čase skušala uveljavljati to smer svojega dela. Predvsem so

skušali osvežiti svoje vrste z novimi članji. Tako so od zadnje konference lani sprejeli 324 novih članov, tako da se je število članstva povečalo na 1947 oziroma za 16 odstotkov. Hkrati so skrbeli za ideološki dvig članstva. Tu je zlasti pomemben študij Programa ZKJ. Vse to naj bi dalo članom večjo samostojnost v ocenjevanju dogodkov na nekaterih konkretnih nalogah niso razumeli bistva. Zato niso znali med delavstvom braniti naprednih stališč, kot bi bilo treba. To se je zgodilo ponekod ob vprašanju omejevanja delovne sile ob »dvretijski akciji« in celo ob sedanjih vprašanjih tarifne politike.

Ob koncu konference so izvolili novi komite. Za sekretarja je bil znova izvoljen tov. Baldusmir Bizjak. Izvoljeno je bilo tudi 13 delegatov za kongres ZK Slovenije, in to: Boris Zihler, Vinko Hafner, Mira Svetina, Marjana Draksler, Bojan Polak-Stjenko, Miran Košmelj, Tone Fajfar, Andrej Verbič, Baldusmir Bizjak, Milan Skuber, Aleksander Cerke, Stefka Frančiškin in Pavle Vodnik.

K. M.

Predsednik občinskega odbora SZDL Tržič Zdravko Tomažin

O delu odborov SZDL na vasi

Ceprav so odbori SZDL na vasi razmeroma delovni, vendar ni moč reči, da so sleheno naloženo dobro rešili. Res pa je, da so tudi naloženje vedno zahtevnejše. Od vaških odborov tudi zmeraj več pričakujemo. Pravzaprav sam družbeni razvoj načala tem organizacijam na vasi nove in nove dolžnosti.

Kje in kakšne so največje težave?

Zadnje čase je ponekod na vasi prišlo do nejasnosti glede politike kmetov do zadrug. Ponekod so se nerazčleneni pojmi okrog ločitve pašnikov od gozdov in podobno, cesar vaški odbori SZDL niso zmeraj pravilno tolmačili, ali pa s poloh ne reagirajo na razne pojave na vasi.

Kako pomagajo te organizacije kmetijskim zadrugam?

K. M.

Premalo je te pomoči. Kmetijske zadruge so na primer sprejele svoje proizvodne načrte. Če jih izpoljujejo ali ne, je za preskrbo prebivalstva zelo važno. Toda naše organizacije se premalo zanimajo za to. Sedaj skušamo doseči, da bi prav preko vaških organizacij SZDL več pomagali zadrugam.

Prav tako pomoč je potrebna potrošniškemu svetu. Ti organi so izvoljeni. Čakajo jih zahtevne naloge. Odbori SZDL jim morajo dajati suggestije in jih spodbujati k delu. To je zelo važno tudi za izboljšanje preskrbe industrijskih središč.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih z večjo ali manjšo samoinicativno tu-

ti rešujejo.

Take in podobne naloge

stoje pred našimi vaškimi odbori SZDL, ki jih

Izkrene čestitke

OB ROJSTNEM DNEVU
MARŠALA TITA

Predsednik republike Tito je z svoj 67. rojstni dan prejel mnogo pisem in brzojavk, v katerih so mu naši ugledni politični in javni delavci, delovni kolektivi, šole in družbene organizacije čestitali k rojstnemu dnevu.

V ponedeljek popoldne pa je bila na veličastno okrašenem stadionom JLA v Beogradu ob prisotnosti predsednika Tita in najvišjih državnih ter političnih voditeljev zaključena letošnja proslava Dneva mladosti. Ko se je predsednik Tito s soprogom Jovanom Broz pojavil v osrednjem loži, ga je okoli 50.000 ljudi sprejelo s prizornimi ovacijami.

Mladinka Stanka Gorišek iz Celja je izročila predsedniku Titu za njegov 67. rojstni dan palico štate mladosti s pozdravi in čestitkami vseh jugoslovenskih narodov. S tem je bila končana 5920 km dolga pot letošnje štafe mladosti. Leto je pred 35 dnevi krenila iz Zagreba, kjer je bil aprila 1919. leta ustanovljen SKOJ.

**POZDRAVNI LET GOLOBOV
PISMONOŠ IZ KUMROVCA
OB DNEVU MLADOSTI**

V počasitev rojstnega dne predsednika republike tovarša Tita so pionirji in mladinci klubov golobov pismonoši iz Kranja, Ljubljane, Maribora, Zagorja ob Savi in Zagreba v ponedeljek obiskali rojstni kraj maršala Tita in pred njegovo rojstno hišo izpustili preko sto golobov pismonoš. V lepem startu in sigurnem letu so se golobi formirali v skupine po navedenih krajih in odleteli domov.

Višje postavke ali prejemke

(Nadalevanje s 1. strani) datkov, vsled česar bodo komisije verjetno morale zahtevati naknadno obrazložitve in dopolnitve dokumentacij.

Končno, bi lahko rekli, da je tudi pri tem tako kot povsod: nekatera podjetja so pripravila dobre tarifne pravilnike, iskala so možnosti, da se zaslужki delavcev povečujejo z boljšim delom in boljšim gospodarjenjem. V nekaterih podjetjih pa skušajo na vse načine obiti naša stališča, poiskati vrzelki, neupravičeno zviševati zaslужke itd. Take primere spremjam običajno demagoško razlaganje, češ da so plače majhne in jih je treba povišati, da oni to želijo, da pa sta ljudski odbor in sindikat proti. Taka stališča so škodljiva zlasti tam, kjer namerno ne prikujujo realnih možnosti za povečevanje zaslужkov.

Ali so tendence za večje tarifne postavke izraz delavskih teženj ali je to le stvar okjega administrativnega kroga? Kakšna je glavna parola delavcev, ali za višje postavke, ali za višje prejemke, kar se lahko doseže z nagrajevanjem po učinku?

Dobri delavcev ne zanimajo toliko osnovne tarifne postavke, temveč je zanje važnejši zaslужek. Tam, kjer so tarifni pravilniki postavljeni tako, da lahko ob dobrem delu dobro zaslужijo, delavci zavestno podpirajo stališče sindikata in ljudskega odbora. Seveda pa je tudi nekaj delavcev, ki nimajo interesa, da bi delali po učinku in jim je vsekd tega važnejša tarifna postavka. To so predvsem taki, ki imajo razen zaslужka v tovarni še druge dohodke in težijo tudi k zviševanju tarifnih postavk. Tendeunce pa se pojavljajo tudi pri drugih delavcih. In še zlasti pri uslužbenikih v tistih podjetjih, kjer niso pripravili konkretnih predlogov za plačevanje po učinku.

Kakšni so izgledi za to, da bi do konca maja vsa podjetja izdelala tarifne pravilnike? Kakšne so težave?

Podjetja bodo tarifne pravilnike do konca maja v glavnem izdelala. Težave bodo pri potrjevanju zaradi pomanjkljivih analiz in po-

iz naših krajev

ZRELOSTNI IZPIT

5 maturantov-15 odgovorov

Najlubši filmski igralec?

—Françoise Arnoul. Njena igra je odlična in običajno igra pozitivne ženske vloge s katerimi odkriva probleme, ki tudi nas zanimalo.

Najbolj popularni Tržičan.

—Predsednik Občine Tržič, Lovro Cerar.

LJUBITELJI NEBA V LESCAH
Lesece, 28. maja. — Danes je re tovarne in podjetja. Tako so obiskali Zelezarsko Jesenice, »Iskro« Kranj, elektrarno »Save« v Kranju, Tovarno čokolade, Tovarno industrijske opreme in Bleda in Jesenic. To je bila prva večja letošnja prireditve v Alpškem letalskem centru v Lescah. Udeleženci kažejo največje zanimanje za tekmovanja padalcev in motornih pilotov, ki so predvidena z letali »Matajur« in »Aero 2«.

KROMPIR IN KOLORADSKI HROŠC

Siron po Gorenjski je letos krompir lepo ozelenel. Pridi kmetovalci so ga prvikrat že okopali in mu tako rast še pospešili. Več pozornosti kot lani pa bodo morali kmetovalci posvečati koloradskemu hrošču in mrčes pravočasno uničevati. Zadruge naj že sedaj skrbijo, da bodo imele na zalogi dovolj sredstev za zatiranje koloradskega hrošča.

-jb

O ZDRAVSTVENEM STANJU

Kranj, 29. maja. — Danes bo v Kranju V. redno zasedanje skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Na dnevnom redu je razprava v zdravstvenem stanju zavarovancev in drugih važnih vprašanjih.

100-LETNICA PODEŽELSKIH SOLE

V Tunjicah pri Kamniku so v nedeljo, 24. maja proslavili 100-letnico tamošnje šole ob udeležbi mnogih bivših učiteljev in učencev. Govoril je predsednik občine Alfred Janko.

OBISK TOVARNA, PODJETIJ IN DELOVIŠČ — NAJBOLJŠI SVETOVALEC PRI IZBIRI POKLICA

Cestokrat je izbira poklica toliko težja prav zavoljo tega, ker je naša mladina premalo seznanjena z različnimi vrstami poklickev oziroma s samim delom, ki ga določen poklic zahteva. Zato so prav gotovo obiski tovarn in podjetij najbolj koristni, ker mladina le na ta način spozna raznovrstna dela. — Koledar dogodkov iz NOV bodo uredili posebej.

Na zadnjem sestanku odbora za proslavo 40-letnice KPJ v Tržiču so pregledali končni spis najvažnejših dogodkov, ki so bili na tem območju od 1919. do 1941. leta. Med dogodki, ki jih namejavajo posebej obeležiti, je tudi spomin na ilegalne pohode čez mejo. Spominu se bodo oddolžili s tem, da bodo 22. julija na Dan vstaje, odkrili spominsko ploščo v Podljubelju. Tam je bila pot čez Begunjščico. Preko ilegalnih prehodov so komunisti nosili čez mejo marksistično literaturo, kar je bilo v dobi protljudskega režima velike vložnosti za revolucionarno gibanje pri nas.

SPOMIN NA PREHODE CEZ MEJO

Omenjenega dne je Stranka plabla pritisnila na kljuko katastrskega urada. Potem je Uradnici vladljuno pojasnila svojo željo. Povedala je, da je kupila njivo s takim v površino. Zdaj bi pa rada vedela, kako njiva leži, oziroma kolikšna sta dolžina in širina zemlje. In še to je povedala, da ji sosed meje noče pokazati. Mudi se. Čas priganja in njivo je treba zorati... obdelati.

Dejanje je steklo. Pravilno in gladko kot bi bilo ukrojeno po dramaturških zakonih.

Uradnica: Nobenih podatkov vam ne dam. Kaj vam le pride na misel. Da se boste potem s sodi prepričali in natolcevali.

Stranka: Potlej mi pa, prosim, povejte, kje lahko dobim te podatke.

Uradnica: (osorno) Kaj jaz vam. Me nič ne briga.

Stranka: (moledajoče) Na neki način moram le priti do podatkov. Kako naj sicer izvem, kolikšna je površina njive.

Uradnica: To že veste. 309 površinskih metrov. Kaj že hočete.

Stranka: (obupano) Po vašem mišljenju je torej vseeno, kako zorimo njivo: po dolgem ali pozčez. Kajne — glavno, da dobimo 309 površinskih metrov. Kaj pa sosednje parcele? Po pomoti lahko zaorjemo vanje.

Uradnica: (glas se ji med histeričnim poskakovanjem po stolu povzdigne v vrečči crescendo) Storite kakor veste in znate! Kaj me briga. Me čisto nič ne briga. Me prav čisto nič ne briga...

Stranka: (se plabo umika proti vratom) Hvala lepa, na svidenje!

Uradnica: (ko je stranka med vratim — s tulečim glasom) Me prav čisto nič ne briga...

Konec

Premislite in presodite!

S. Š.

TOVARNA »STANDARD« IN LJUDSKA TEHNIKA

V začetku letošnjega leta je delovni kolektiv tovarne »Stan-

dard« ustanovil društvo Ljudske tehnike, ki je takoj pričelo z delom. Člani društva so organizirali dvomesecni strokovni tečaj za usposabljanje kvalificiranih strojarjev. Obiskovalo ga je 18 članov. Pred dnevi so polagali strokovne izpite in jih z uspehom zaključili.

-jb

STRELSKA DRUŽINA V TRBOJAH JE DOBILA STRELIŠČE

Minulo nedeljo je strelska družina »Jenko Vinko« iz Trboj odpela novo strelišče za malokalibrsko puško ob strugi reke Save. Gradili so ga strelec z lastnimi sredstvi, pretežni del s prostovoljnimi delom.

-an

OBRAZI IN POJAVI

• VLJUDNOST V ENEM DEJANJU

PRIZORIŠČE: pisarna katastrskega urada kjerki — lahko tudijo na Občinskem ljudskem odboru v Škofiji Loka. — ČAS: 27. aprila letos ob 8. uri.

OSEBI: Uradnica, ki ima ovljudnem občevanje z ljudmi načne pojme. Stranka: ki ima ovljudnem občevanje z ljudmi pravilne pojme.

Omenjenega dne je Stranka plabla pritisnila na kljuko katastrskega urada. Potem je Uradnici vladljuno pojasnila svojo željo. Povedala je, da je kupila njivo s takim v površino. Zdaj bi pa rada vedela, kako njiva leži, oziroma kolikšna sta dolžina in širina zemlje. In še to je povedala, da ji sosed meje noče pokazati. Mudi se. Čas priganja in njivo je treba zorati... obdelati.

Dejanje je steklo. Pravilno in gladko kot bi bilo ukrojeno po dramaturških zakonih.

Uradnica: Nobenih podatkov vam ne dam. Kaj vam le pride na misel. Da se boste potem s sodi prepričali in natolcevali.

Stranka: Potlej mi pa, prosim, povejte, kje lahko dobim te podatke.

Uradnica: (osorno) Kaj jaz vam. Me nič ne briga.

Stranka: (moledajoče) Na neki način moram le priti do podatkov. Kako naj sicer izvem, kolikšna je površina njive.

Uradnica: To že veste. 309 površinskih metrov. Kaj že hočete.

Stranka: (obupano) Po vašem mišljenju je torej vseeno, kako zorimo njivo: po dolgem ali pozčez. Kajne — glavno, da dobimo 309 površinskih metrov. Kaj pa sosednje parcele? Po pomoti lahko zaorjemo vanje.

Uradnica: (glas se ji med histeričnim poskakovanjem po stolu povzdigne v vrečči crescendo) Storite kakor veste in znate! Kaj me briga. Me čisto nič ne briga. Me prav čisto nič ne briga...

Stranka: (se plabo umika proti vratom) Hvala lepa, na svidenje!

Uradnica: (ko je stranka med vratim — s tulečim glasom) Me prav čisto nič ne briga...

Konec

Premislite in presodite!

S. Š.

ZRELOSTNI IZPIT

5 maturantov-15 odgovorov

Najlubši filmski igralec?

—Françoise Arnoul. Njena igra je odlična in običajno igra pozitivne ženske vloge s katerimi odkriva probleme, ki tudi nas zanimalo.

Najbolj popularni Tržičan.

—Predsednik Občine Tržič, Lovro Cerar.

• MAJDA OBLAK

Katerega profesorja najbolj cenil?

—Prof. Branka Prekorška. Je nepristranski, njegove razlage z prirodopisa pa so nad vse zanimive.

Najljubši predmet?

—Kemijski; le-ta za mene nima nenevjšljivih problemov.

Najbolj nezaželen predmet?

—Za fiziko že od nekdaj nimeni smisla in tudi ne razumem jo kot bi bilo treba.

• MARIJA ROZMAN

Kakšen bo uspeh kranjskih dijakov ob koncu šolskega leta?

—V mojem razredu — 4. c — je nekaj nezadostnih, vendar pa večina ne bo imela popravnih izpitov.

Ali bi bil uspeh lahko boljši, morda nadpovprečen?

—Menim, da je napovprečen uspeh nemogoč. Vedno je v razredu nekaj takšnih, ki se za šolo ne zanimajo dovolj, ali se ne morejo, na nekatere ob koncu leta vpliva tudi pomlad, kar je normalno.

Kako se pripravljate na maturo?

—Trenutno moramo predelati še precej redne snovi, vendar smo že pričeli s ponavljanjem.

Stranka: Potlej mi pa, prosim, povejte, kje lahko dobim te podatke.

Uradnica: To že veste. 309 površinskih metrov. Kaj že hočete.

Stranka: (obupano) Po vašem

Pred sejo ObLO Kranj o kmetijstvu 10 odstotkov narodnega dohodka iz kmetijstva

Na dnevnem redu včerajšnje seje Občinskega ljudskega odbora Kranj je bilo med drugim tudi poročilo o problemih in načinjem razvoja kmetijstva v kranjski občini.

Poročilo ugotavlja, da so kmetijske zadruge kranjske občine imele 1. januarja letos 19 traktorjev. Z ozirom na obdelovalne površine je to še zdaleč premo. Razen tega so bili traktorji v preteklem letu zelo slabno izkorisčeni. Na področju občine so traktor uporabljali le za branje na 406 hektarjih, za branje in kultiviranje na 117 hektarjih in za žetev na 122 hektarjih. Traktorje so vse preveč uporabljali za prevoze, često pa so tudi pokvarjeni stali v garažah.

Vzroki za tako slabo izkorisčenost traktorjev so znani. Razen razdrobljenosti obdelovalnih površin, pomanjkanja priključkov, visokih cen traktorskih uslug in ostalih objektivnih težav so vzroki za to tudi v neaktivnosti in slabu pripravljenosti nekaterih zadružnih upravnih in strokovnih vodstev pri pospeševanju te dejavnosti.

Poročilo pravi nadalje, da kmetijske zadruge kranjske občine povezujejo skupno 2132 kmečkih gospodarstev, kar je 81% vseh zasebnih kmečkih gospodarstev v občini. V posameznih zadrgah se odstotek vlaženih gospodarstev giblje med 42 in 100. Najslabše je v Zalogu (42%), Predorosah (46%), v Mavčičah (60%), na Brnikih (62%) in v Cerklih (63%). Prednjacijo pa kmetijske zadruge Kokra in Podblica (100%), Zabnica (97%), Naklo (95%), Podbrezje (98%), Predvor in Vaklo (93%) in Kranj (90%). T.

INFORMACIJE PRED GORENJSKIM SEJMOM

Prijave za sodelovanje na letošnjem Gorenjskem sejmu so v polnem teknu. Skupno je bilo povabljenih k sodelovanju nad 300 gospodarskih organizacij iz vse države, razen tega pa tudi turistične zveze iz vse države. Doslej je prijavilo svoje udeležbo nad 100 podjetij in Turistične zveze Makedonije, Štejskega turističnega bazena in s področja Dolenjske in Stareške.

Izdelani so dokončni načrti za ureditev sejmišča, ki bo v vseh prostorih obeh osnovnih šol v Komenskega ulici in v avli nove Tekstilne šole. Izdelan je tudi načrt za povezavo obeh delov sejma s stojnicami, s skupnim ozvočenjem in s posebno razsvetljavo.

Skupna površina vseh razstavnih prostorov na letošnjem sejmu bo presegala 8000 kvadratnih metrov.

Na letošnjem sejmu je predvidena tudi udeležba vseh proizvajalcev tobačnih izdelkov v državi z degustacijami njihovih izdelkov.

Uprrava sejma vodi uspešne razgovore z upravami Tržaškega in Celovškega velesejma za medsebojne izmenjave sejmskega gradiva in turističnih edicij. V sodelovanju s tamkajšnjimi turistično-potovalnimi agencijami pripravlja uprava tudi poseben program potovanj in obiskov na sejmu, ki bodo povezani z ogledom turističnih lepot Gorenjske.

Katero žičnice se nam obetajo

Lani je narodni dohodek iz kmetijstva v kranjski občini znašal 1769 milijonov dinarjev ali približno 10% celotnega narodnega dohodka občine. Od tega pa odpade na socialistični sektor kmetijstva 404 milijone dinarjev (30%), na zasebni sektor pa 1365 milijonov dinarjev (70%).

Pri formirjanju narodnega dohodka iz kmetijstva je najmočnejše zastopana živinoreja (597 milijonov dinarjev). Od tega odpade 347 milijonov dinarjev na pristrešek, ostalo pa predstavljajo živalski proizvodi.

Zelo močan tržni višek pri vrtinah predstavlja krompir, tako po količini kot tudi po vrednosti. Skupni pridelek je lani znašal preko 35 milijonov kilogramov. Po odbitku 11 milijonov kg za reprodukcijo, ostane za domačo porabo in prodajo še 23 milijonov kg v vrednosti 235 milijonov dinarjev.

V preteklem letu se je pokazalo, da tudi sadjarstvo lahko predstavlja precej močan dohodek. Po zmernih cenitvah so lani porabili in prodali za približno 56 milijonov dinarjev svežega sadja. Predelava sadja pa je dala lani okoli 86 milijonov dinarjev narodnega dohodka.

Zita, ki ne dajejo tržnega viška, so pri narodnem dohodku udeležena z 9%, 15% narodnega dohodka predstavlja tudi gozdarstvo v privatnem sektorju, ki nastopa kot važna in nujna dopolnitev naših kmečkih gospodarstev.

Iz strukture narodnega dohodka zasebnega sektorja kmetijstva se vidi, da so naša kmečka gospodarstva kombiniranega tipa s poudarkom na živinorejsko-poljedelsko smer proizvodnje. Z uvajanjem ožje specializacije in z uporabo sodobne mehanizacije ter ostalih agrotehničnih ukrepov pa se bo dohodek kmetijstva še nadalje dvigal.

Razvoj turizma je tesno povezan z izgradnjo najrazličnejših turističnih in športnih objektov. Tej resnici v prid moramo zapisati, da je zadnja leta tudi program turističnih in športnih objektov v kranjskem okraju zaživel v mnogo obetajočih akcijah in uresničitvah. To pot naj bo beseda zgolj o žičnicah.

Žičnica Vitranc v Kranjski gorri že daje časa s pridom opravlja svojo nalogo. V bližnji prihodnosti pa bo dobila svojo dokončno podobo. Tu so mišljene predvsem izboljšave – tri razgledne točke. – Otvoritev teh razgledišč bo v soboto, 6. junija ob 11. uri. Izstopna postaja bo dobila tudi okrepčevalnico. Novost utegne biti tudi bližnjica, ki bo povezala izstopno postajo žičnice Vitranc z Vršičem. Pot bo vodila pod Mojstrovko na Rušje in odtod na Vršič. Dosedanja pot po cesti iz Kranjske gore na Vršič, ki zahteva tri ure peš hoje, bo s to bližnjico skrajšana na uro in pol.

V preteklem letu se je pokazalo, da so sadjarstvo lahko predstavlja precej močan dohodek. Po zmernih cenitvah so lani porabili in prodali za približno 56 milijonov dinarjev svežega sadja. Predelava sadja pa je dala lani okoli 86 milijonov dinarjev narodnega dohodka.

Zita, ki ne dajejo tržnega viška, so pri narodnem dohodku udeležena z 9%, 15% narodnega dohodka predstavlja tudi gozdarstvo v privatnem sektorju, ki nastopa kot važna in nujna dopolnitev naših kmečkih gospodarstev.

Iz strukture narodnega dohodka zasebnega sektorja kmetijstva se vidi, da so naša kmečka gospodarstva kombiniranega tipa s poudarkom na živinorejsko-poljedelsko smer proizvodnje. Z uvajanjem ožje specializacije in z uporabo sodobne mehanizacije ter ostalih agrotehničnih ukrepov pa se bo dohodek kmetijstva še nadalje dvigal.

T. Predvčerajšnjim, 27. maja je o tarifnih pravilnikih razpravljala Ljudska skupščina Slovenije. O tem je istega dne razpravljal tudi Centralni svet Zvezne sindikatov Jugoslavije v Beogradu.

Pred Ljudsko skupščino Slovenije sta o tarifnih pravilnikih govorila sepretar za delo LRS Janko Rudolf in podpredsednik Ljudske skupščine Stane Kavčič.

Stane Kavčič je med drugim omenil, da so že danes vidni pozitivni uspehi ob prehodu na novi način nagrejevanja. To se kaže zlasti v tem, da kolektivi v večini iščejo načine za boljše gospodarjenje in za večjo produktivnost v samih kolektivih, ne iščejo pa načinov »od zgoraj«. Hkrati pa je omenil, da smo šele na začetku svojega dela. Razumljivo je, da ne moremo v petih ali šestih mesecih rešiti tega, česar nismo zmogli v 10 ali 12 letih. Zato po njegovih besedah ne bi smeli biti prestrogi do nekaterih pomanjkljivosti, temveč se učiti na dobrih, pozitivnih primerih, ki pa jih je precej.

Tovariš Janko Rudolf pa je omenil tudi nekaj števil. Do 25. maja so bili skoraj v vseh gospodarskih organizacijah razobeseni tarifi pravilniki. Do istega dne je 789 gospodarskih organizacij ali 36% že predložilo pravilnike v odobritev. V okraju Kranj je pravilnike predložilo 66 podjetij ali 30,4%. Potrjenih pravilnikov je seveda manj.

Pred časom smo že pisali o gradnji žičnice na Vogel. To pot bomo lahko postregli z otipljivejšimi podatki. — Začetek žičnice na Vogel sega v leto 1953, ko je Planinsko društvo »Železničar« iz Ljubljane namevalo zgraditi ta športni objekt. Zavoljo finančnih težav pa gradnja ni bila moč uresničiti, dasiravno so za pripravljalna dela in za začetek gradnje porabili okrog 18 milijonov dinarjev. Pred časom pa je misel o gradnji žičnice znowa zaživel. Se stavili so pripravljalni odbor, ki je pregledal prvotne načrte. Strokovnjaki so ugotovili, da ne ustrezajo v celoti in da bodo potrebne revizije. Vse pa kaže, da se je investitor ObLO Bohinj lotil izgradnje žičnice zelo načrtno. — Žičnico obravnava kompleksno. Določeneje povedano: hkrati z žičnico so začeli misliti tudi na objekte, ki bodo za življenje žičnice neizogibno potrebni. Tu je mišljena predvsem gradnja Doma na Voglju, ki ga bodo gradili hkrati z žičnico, če bodo seveda dopuščale finančne razmogljivosti.

Razen tega objekta imajo Bohinjci v načrtu še dve žičnice, ki pa sta dolgoročnega značaja. Eno žičnico namevajo zgraditi na južnem podgorju Črne prsti. Investitor Sankaški klub Bohinj ima načrte že pripravljene. — Druga žičnica pa bi povezovala Staro Fužino z Velim poljem, kjer naj bi bil zimskošportni center. Žičnica izredna bi bila dolga 2 km z 800 metrov višinske razlike.

V perspektivnem načrtu je še več žičnic, ki pa jih moramo trenutno obravnavati le kot dobro zamisel. — To bi bila sedežnica, ki bi vodila z Jezerškega preko Milnarjeve trate na Milnarjevo sedlo. Dolžina žičnice je 800 metrov in višinska razlika 400 metrov.

Drugo žičnico naj bi dobil kraj med Ribnimi in Radovljico. To bi bila sedežnica, ki bi vodila iz kotline Talež na pobočje Taleža. Žičnica bi bila dolga 600 metrov, višinska razlika pa 400 metrov. — Naslednja žičnica v istem kraju pa naj bi vodila do Počitniškega doma v Ribnem na rob Taleža. Dolžina žičnice bi znašala 700 metrov, z višinsko razliko 150 metrov.

Tudi Tržičani so začeli razmišljati o žičnici, ki bi jo zgradili v daljši perspektivi. Spodbujana bi bila iz Tržiča na Krško goro. Žičnica bi imela gondolski sistem in bi bila dolga 2200 metrov z višinsko razliko 957 m.

O žičnicah so začeli razmišljati tudi v Železničarjih. Ta bi vodila od Železničarjev vasi Prtové pod Ratitovcem. Žičnica bi bila dolga 2000 metrov z višinsko razliko 900 metrov. Sistem bi bil gondolski.

S. S.

V Beogradu in Ljubljani o tarifnih pravilnikih

Predvčerajšnjim, 27. maja je o tarifnih pravilnikih razpravljala Ljudska skupščina Slovenije. Svetozar Vukmanovič pa je na seji sveta omenil, da je ponekod priša do izraza težnja po neupravičenem zviševanju tarifnih postavk, kar je v glavnem sledica slabega vpliva delavskih svetov in drugih političnih organizacij v podjetjih. Dejal ja, da smo šele na začetku svojega dela. Razumljivo je, da ne moremo v petih ali šestih mesecih rešiti tega, česar nismo zmogli v 10 ali 12 letih. Zato po njegovih besedah ne bi smeli biti prestrogi do nekaterih pomanjkljivosti, temveč se učiti na dobrih, pozitivnih primerih, ki pa jih je precej.

Tovariš Janko Rudolf pa je omenil tudi nekaj števil. Do 25. maja so bili skoraj v vseh gospodarskih organizacijah razobeseni tarifi pravilniki. Do istega dne je 789 gospodarskih organizacij ali 36% že predložilo pravilnike v odobritev. V okraju Kranj je pravilnike predložilo 66 podjetij ali 30,4%. Potrjenih pravilnikov je seveda manj.

ZAPOSTAVLJANJE KNJIŽNIC

Na seji Svetja za kulturo in prosveto pri OLO, ki je bila v sredo popoldne, so ugotavljali, da nekateri Ljudski odbori ne dajo potrebne pomoči ljudskim knjižnicam. To zlasti velja za knjižnice na podeželju, kjer je njihova vzgojna vloga še posebno važna.

O žičnicah so začeli razmišljati tudi v Železničarjih. Ta bi vodila od Železničarjev vasi Prtové pod Ratitovcem. Žičnica bi bila dolga 2000 metrov z višinsko razliko 900 metrov. Sistem bi bil gondolski.

S. S.

Šport - šport - šport - šport - šport

Športni teden v Križah

Z dnevnem mladostjo je mladina iz Križa začela športni teden. Osrednja prireditev ob zaključku teda bo v nedeljo z razvitem društvenega praporja, ki mu bo kumoval sekretar OO SZDL Franc Popit, in telovadni nastop. Le-tega se bodo razen domaćinov udeležili tudi člani društva »Partizan« z Gorenjske, ki bodo sodelovali na Zveznem zletu v Beogradu. Za domačine pa ne bo nič manjšega pomena nova telovadnica, velika pridobitev za Križe. Z novim objektom bo telovadna vzgoja postal še živahnejša, čeprav je bilo v društvu že doslej vključenih 250 članov.

— Kdo vam je pomagal urediti novo telovadnico in dal sredstva za izvedbo športnega teda? — Od občinskega ljudskega odbora smo dobili 2 milijona dinarjev, kar nam je zadostovalo, da smo svoj cilj lahko začeli uresničevati. Morali pa smo precej pomagati tudi s prostovoljnimi delom; pomagale so nam tudi terenske organizacije in nekatera podjetja.

Za izvedbo športnega teda so nam prisločili na pomoč vse domačini in garnizon JLA Križe.

DELO AUTO-MOTO DRUŠTVA SKOFJA LOKA SE JE VSESTRANSKO RAZGIBALO

Zivahn delo Avto-moto društva Skofja Loka je v letu 1959 močno razgibalo svoje člane.

V tem letu so priredili tečaj za voznike – amaterje. Aprila je pričel delovati tudi tečaj pri članih AMD – delavcih v »Gorenjski predilnici«, ki ga posega 27 članov. Tudi mopedisti so organizirani tečaj iz predmeta »Prometni predpis«. V maju je opravilo izpit 34 obiskovalcev.

Ob 40-letnici KPJ Da ne pozabimo

Junija se bo prebivalstvo našega okraja med drugim spomnjavačno tudi naslednjih dogodkov:

● Pomladi 1937 je bila partiska konferenca v Završnici. Tej konferenci so prisotovovali Edward Kardelj, Stane Zagor, Vencl Perko, Albin Pibernik, Ivan Bertoncelj, Viktor Stražišar, Alojz Justin, Jože Aržman in drugi. Razpravljali so med drugim tudi o proslavi 30-letnice SMRJ na Jesenicah.

● Junija 1937 je bilo pod vodstvom Partije v Tržiču ustanovljeno kulturno prosvetno društvo »Vzajemnost«, katere tajnik je bil Tonča Mokorel.

● 18. junija 1942 je bil na Kalšah formiran Kokrški bataljon in hkrati tudi Kokrški odred. — Komandant bataljona je bil Franc Šiška-Crt, komisar pa je bil Stefe Anton-Kosta, Komandan odreda je bil Tomaž Knas, komisar odreda pa tovarš Ivan Bertoncelj-Johan.

● 28. junija 1942 je drugi bataljon I. grupe odredov napadel nemško postojanko v Crnem vrhu nad Polhovem gradcem. Napadala je poljanska četa. — Skofjeloška četa in Selška četa pa sta blokirala Skofjo Loko in Poljane. V akciji je padlo 40 Nemcov. Borbo sta vodila komandan Vlado Starec-Fazan in komisar Maks Krmelj.

● Junija 1942 so partizani Kanjarjevega bataljona porušili in požgali železniški most v Mostah pri Žirovnici. Kot represalije na to akcijo so Nemci 1. julija ustreli pod tem mostom 29 talcev.

● Junija 1942 je bil na Pokljuki organiziran Prešernov bataljon.

OBVEŠČEVALEC

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot št. 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Pravatnikom ne objavljamo malih oglasov pred vplačilom. Cena malih oglasov je: preklic 20, izgubljeno 10, ostalo 12 din od besede; naročniki imajo 50 odstotkov popusta.

Telefonska številka naročniškega in oglasnega oddelka je 397, uredništva 475.

Prodam novo prepleskano in odlično ohranjeno moško kolo samo za 15.000 din. Naslov v oglasnom oddelku.

Prodam travnik med Šenčurjem in Kranjem, radio »Kosmaj«, motorno kolo, DKW 250 ccm z amortizerji, moped »Illo«, moško kolo in 2 postelji z omarami. Vodopivec 13, Kranj.

Kupim dobro kozo mlekarico. — Zadnikar Franc, Potoče 24, Predvor.

Nudim nagrado tistemu, ki prekrbi starejši ženski sobo, kuhiňo s pritlikinami v Skofiji Loka. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Nagrada 30.000 din.«

Kupim dobro ohranjen »Opel Record«, »Fiat 1100« ali »Volks-wagen«. Dr. Praprotnik, Žeškova 5, Kranj.

Kupim enostanovanjsko hišo — lahko tudi nedograjenod Ljubljane do Kranja. Ponudbe poslati v ogl. odd. pod »Cena«.

Prodam otroški avtomobilček na pedale. Hostar Anton, Mandelčeva št. 4, Kranj.

Prodam nekaj črne detelje in se no med Trbojami in Voklem. Naslov v ogl. odd.

Prodam dobro ohranjen desni vzdijljiv štedilnik. Naslov v oglasnom oddelku.

Zelo poceni prodam ogrodje za gostilniški štedilnik na 3 in pol plošč, kmečki voz in popolnoma nov plašč (gum) za avto 5 krat 25 krat 16 in različno konjsko opremo. Kobal Franc, Jesenice.

Prodam dobro ohranjen moško kolo znakma »Torpedo«. Naslov v oglasnom oddelku.

Prodam »Singer« šivalni stroj z dolgim čolničkom. Naslov v oglasnom oddelku.

Ugodno prodam 4 lepe umetno kovane okenske mreže 94 krat 78 cm. 2 železni postelji. emajlira-

IZID ŽREBANJA JUGOSLOVANSKE LOTERIJE

Srečke, ki se končujejo na številke so zadele dobitek din:

90	600
30	800
010	2.000
7050	20.000
52620	40.000
305830	200.800
351	2.000
021	8.000
521	4.000
4651	10.000
5511	30.000
49911	60.000
404531	500.000
7002	20.000
07072	40.000
47442	40.000
52982	80.000
54182	60.000
75292	40.000
412172	300.000
94813	40.000
13893	100.000
20393	60.000
57403	80.000
94933	100.000
97103	100.000
103923	300.000
204103	1.000.000
54	400
924	5.000
5	200
5795	10.200
56095	40.200
004015	200.200
56	2.000
196	2.000
65066	40.000
74026	80.000
754846	300.000
7	200
3777	30.200
9677	10.000
10647	60.200
76277	60.200
276627	800.200
68	400
88	1.000
64328	80.000
057648	200.000
276088	601.000
323398	400.000
529	4.000
999	2.000

no vodno škojko in skoraj nov komat za manjšega konja. Pavel Hrovat, Jesenice, Gospovska 41.

Prodam posestvo (5 ha zemlje). Naslov v ogl. odd.

Prodam veliki panj čebel z 18 sati. Naslov v ogl. odd.

Iščeva pošteno žensko najraje upokojenko za varstvo otroka in pomoč v gospodinjstvu. Križaj Franc, Milje 20.

Trgovsko podjetje »SLOVENIJA-SPORT« poslovnična Kranj, sprejme v službo verzirane prodajalke. Ponudbe poslati na upravo podjetja.

Prodam lončene kamine z sedežem »Nove oblike«. Jože Mejač, pečar, Savska 8, Kranj.

Nudim brezplačno stanovanje v hrano tovarniški delavki. Ostalo po dogovoru.

Nudim brezplačno stanovanje delavki. Ostalo po dogovoru. Rupa št. 15, Kranj.

Nudim brezplačno opremljeno sobo in hrano. Ostalo po dogovoru. Minerska 5, Sl. Javornik.

Kegljanje za koštruna bo v ne-delo zadnjega maja v gostilni na Bregu. Kegljati vabiljeni.

Najdeno moško kolo znakme »Rog« dobite v Nasovčah 19, Komenda.

Prodam stopečno travo v Britonu. Naslov v ogl. odd.

Prodam motorno kolo 200 ccm DKW. Naslov v oglasnom oddelku.

Preklicujem št. bloka 40398 izdanega v Komisiji trgovini Kranj dne 19. marca 1959.

Prodam mrežni štedilnik 21 II 3 plošče levi z bojlerjem 150 l za oblogo z ploščicami skoraj nov po ugodni cen. Sedej Ludvik, Sl. Javornik, Kidričeva 25.

Prodam otroško posteljo. Miklavčič, Koroška 12, Kranj.

Prodam dobr si sadni most iz hruska. Jan Alojz, Višelnica 12, Gorte.

Prodam rezkalni stroj in razdejilno glavo z nekaj manjkajočimi deli. Zajc Ivan, Žiri.

Prodam lončene kamine z sedežem »Nove oblike«. Jože Mejač, pečar, Savska 8, Kranj.

Nudim brezplačno stanovanje v hrano tovarniški delavki. Ostalo po dogovoru. Prebačeno 41.

Tovarniški delavec gre po službi pomagati v kmetijstvu. Naslov v oglasnom oddelku.

Vestna mlajša hišna pomočnica dobi takoj službo pri zdravniški družini v Nemčiji. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Poštene«. Pisple ponudbe so se izgubile.

Tri kvalificirane trgovske pomočnike za žezeznino, špecerijo in delikateso sprejememo takoj. Prekrič, Tržič.

Najdeno moško kolo znakme »Rog« dobite v Nasovčah 19, Komenda.

Prodam stopečno travo v Britonu. Naslov v ogl. odd.

Prodam motorno kolo 200 ccm DKW. Naslov v oglasnom oddelku.

Kupim Roller 150 ccm, nemške znakme »NSU«. Plačam takoj. Naslov v oglasnom oddelku.

RAZPIS

ZA TEČAJ POLITIČNE SOLE PRI CK ZKS
(od 1. septembra 1959 do 31. januarja 1960)

Tečaj Politične sole je namenjen predvsem delavcem in delavkam v industriji in kmetijstvu, ki so se že uveljavili v organih delavskega in družbenega upravljanja, v organih oblasti, sindikatih, društvi itd., in jim daje potrebno širše znanje iz politične ekonomije in znanstvenega socializma.

Prijave z osebnimi podatki, s podatki o dokončanih šolah, o osnovnem poklicu, zaposlitvi, višini mesečnih prejemkov ter tudi o stažu in funkcijah v političnih organizacijah in družbenih organih pošljite najkasneje do 30. junija 1959 na upravo politične sole pri CK ZKS, Ljubljana, Parmova 39 in tudi na svoj občinski komite ZKS.

O sprejemu tečaj in internat, ki je pri Politični šoli, bo vsak posameznik pismeno obveščen in sicer najmanj 14 dni pred pričetkom tečaja. Podrobnejše informacije dobitne na upravi šole oziroma na občinskem komiteju svojega področja.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše hčerke, sestre in svakinje MARIJE AZMAN, upokojenke PTT

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo obsuli s cvetjem in spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo pa smo dolžni uslužencem PTT za pozornost in izredne poslovilne besede, nadalje pvcem društva »Enakoste« in gospodu Blaju.

Zalučna mama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in brata JANKA SUMIJA

se najprisrječe zahvaljujemo za izraze sožalja in sočutovanja ter za spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Prisrčna hvala za darovanovo cvetje.

Posebej se še zahvaljujemo stanovskemu tovarnišku podjetju »Klavnica« za poslovilne besede ob grobu.

Družina Sumi — Bizjak in ostalo sorodstvo

Kranj, 27. maja 1959.

OBJAVE

RAZPIS STIPENDIJ

Komisija za stipendije Občinskega ljudskega odbora Radovljica

RAZPIS UJE

na osnovi 22. in 29. člena Temeljnega zakona o stipendijah (Uradni list FLRJ, št. 32/55).

POGOBNE STIPENDIJE

za solanje na naslednjih šolah:

2. stipendija za študij na srednji ekonomski šoli

1. stipendija za študij za socialne dejavnike

1. stipendija za študij na šoli za knjižničarje

1. stipendija za študij na srednji gradbeni šoli

1. stipendija za študij na stomatološki fakulteti

2. stipendija za študij na 2-letni ali 4-letni fizkulturni šoli

4. stipendije za študij na VPS — matematika, fizika

3. stipendije za študij na VPS — slavistika

4. stipendije za študij na učiteljsku

Stipendije bodo podelite za čas, ki je potreben prosilcu za dokončanje študija in v mejah odloka o višini stipendije.

Rok za vlaganje prošenj je 30. junij 1959.

Prošnjo, koljkovanjo z 180 din državne in 90 din občinske takse, je vložiti pri ObLO Radovljica

Komisija za štipendije

Prejšnji je priložiti naslednje priloge:

1. živiljenjepis

2. potrdilo o vpisu v šolo

3. overovljen prepis zadnjega šolskega spričevala

4. potrdilo o premoženjskem stanju družine

5. potrdilo o prejemanju ali neprejemanju otroškega dodatka

6. potrdilo mlađinske ali druge množične organizacije.

Prednost pri podelitevje študentij imajo otroci padilih borcev, socialno šibki dijaki in prisilci, katerih stalno bivališče je na območju občine Radovljica.

Komisija ne bo upoštevala nepravilno koljkovanih prošenj, prošenj, katerim ne bodo priložene zahtevane priloge, niti prošenj, ki ne bodo vložene v roku ali na razpisana mesta.

Komisija za

Pregled knjižničarstva v kranjskem okraju

Mnogo knjižnic-malo knjig

Kljub težavam ne manjka spodbudnih uspehov

Nedvomno sodi knjiga med najuspešnejše oblike izobraževanja, saj seže njen vpliv tudi v kraju, kamor ostale manj prožne oblike izobraževanja ne pridrogo. Zategadelj tudi ni naključje, da ima kranjski okraj 86 ljudskih, 22 strokovnih in eno študijsko knjižnico.

KAKO SO SE PORAJALE KNJIŽNICE?

Od sedanjih knjižnic, ki delujejo v kranjskem okraju, je najstarejša kapucinska knjižnica v Škofji Loki, saj daterja v leto 1707. Njen knjižni zaklad pa ni dostopen javnosti. Ostale knjižnice pa so bile ustanovljene do kaj pozneje. Leta 1904 je bila ustanovljena Ljudska knjižnica v Kranjski gori, 1907 Ljudska knjižnica Sorica, dve leti pozneje knjižnica na Rupi. Poslej je nastal premor do leta 1923, ko je bila ustanovljena ljudska knjižnica bolnišnice za TBC na Golniku.

KULTURNE NOVICE

Od 3. do 17. avgusta bo v kremeljskem gledališču v Moskvi mednarodni filmski festival. Doslej je svoje sodelovanje na festivalu prijavilo več kot 50 držav. Vsa ka posamezna država lahko pošije na festival en igrani in dva kratkometražna filma. Najboljši filmi bodo nagrajeni.

Letošnje prireditve Sterijinega pozorja so v znaku pravljave 450-letnice rojstva komediografa Marina Držiča, kateremu so posvečene tri uprizorite. — Ljubitelji gledališčne umetnosti so si lahko doslej ogledali Krležovo dramo »V Agoniji«, deli Marina Držiča »Dundo Maroje« in »Tiren« ter delo Vladimira Petriča »Teater Joakima Vujiča«. Izredno zanimanje je občinstvo pokazalo tudi za predstavo Slovenskega narodnega gledališča iz Trsta »Pekel je vendar pekel«.

Jugoslovansko dramsko gledališče iz Beograda je zaključilo svoje gostovanje na Poljskem zelo uspešno. — Poljsko občinstvo in kritiki so bili gledališki poustvarjalnosti naših umetnikov zelo naklonjeni.

Danes, 28. maja se je začel v Katovicah na Poljskem mednarodni filmski festival amaterskih filmov, na katerem sodeluje okrog 70 amaterskih filmskih klubov iz raznih držav. Festival bo zaključen 31. maja. Našo državo zastopajo klub »Beograd« s filmom »Dekle in veter«, klub iz Novega Sada s filmom »Oči suteske« ter zagrebški amaterji z dvema filmoma.

Umetniški svet »Triglav-film« je sklenil, da bodo posneli nov umetniški film »Akcijs«. Scenarij zanj je napisal mladi slovenski pisatelj Marijan Rožanc. Pri pripravi scenarija mu je pomagal Leopold Lahola, scenarist »Treh četrtn sonca«, film, ki ga zdaj snema »Triglav-film«. Kdaj bodo začeli snemati »Akcijs« in kakšn aekipa bo imela film na skrbi, bo določeno kasneje.

»Triglav-film« pripravlja tudi snemanje filma »Fazane«. To bo naš prvi dokumentarni film z lovskega področja.

V ponedeljek, 25. maja so v prostorijah Kluba kulturnih in znanstvenih delavcev v Ljubljani podelili letosne nagrade Društva slovenskih književnikov. — Nagrade so prejeli: Matej Bor za pesniško zbirko »Sled naših senec«, Tone Pavček za pesniško zbirko »Sanje živilo dalje«, Boris Pahor za roman »Onkrat pekla so ljudje in Anton Ingolič za roman »Kje Lamutovi«.

Vidnejši premik je storilo knjižničarstvo v okraju po letu 1945. Tega leta je bilo ustanovljenih 13 ljudskih in strokovna knjižnica tovarne »Plamen« v Kropi. Takoj naslednjega leta naštejemo še dvajset novih ljudskih in štiri strokovne knjižnice. V letih 1947 in 1948 je knjižničarstvo okrepljeno še z 28 knjižnicami. Pozneje je število knjižnic naraščalo počasnejne, toda nezadržano. V zadnjih desetih letih je bilo v okraju ustanovljenih še 25 knjižnic.

KNIJIZNI ZAKLAD IN BRALCI

Zanimive utegnjejo biti tudi številke, ki govore o knjižnih fondih v okraju.

Ljudske knjižnice imajo 125 tisoč 31 knjig, strokovne in sindikalne knjižnice 25.782, študijska knjižnica v Kranju pa 31 tisoč 800. V zadnjem letu je bil skupni knjižni zaklad povečan za 11465 knjig.

Tudi število članov, ki so vpisani v ljudske knjižnice, je spodbudno. Le-teh je 22.170, kar pomeni, da je vsak šesti prebivalec član ene izmed ljudskih knjižnic v okraju. Tudi Studijska knjižnica v Kranju si je pridobila dokaj širok krog bralcev, in sicer 600. Lani so si izposodili 16.349 knjig.

Dosedaj nanizana števila ne silijo k razmišljaju. Prav govorovo pa se bomo zamislili ob analizi socialne strukture bralcev.

Gre predvsem za primerjavo bralcev med delavstvom in kmetij. Po nepopolnih podatkih (za 29 knjižnic ni podatkov) je vpisano v knjižnice 5623 delavcev, medtem ko je bralcev iz vrst kmetov neprimereno manj — le 552. Resnica je, da obstajajo za to občutno razlike objektivni in subjektivni razlogi, navzlic temu pa se vsiljuje vprašanje: so bili mar storjeni vsi napori in ukrepi, da bi se zanimanje do branja med kmečkim prebivalstvom poglobilo?

Ce ob koncu prikažemo še poslanstvo knjižnic v številki, bomo prišli do razveseljive podobe. Lani so si bralci izposodili 211.926 knjig.

NAJBOLJ BRANI PISATELJI

Pregled najbolj branih pisatelej vas začudi. Z nekaterimi izjemami so še vedno najbolj cenjeni tisti pisatelji, po katerih so bralci na moč radi segali tudi pred 15 ali 20 leti. To sliko nam nudi izbor iz desetih najbolj cenjenih del in pisateljev pri vseki knjižnici.

Po vrstnem redu bi jih našeli takole: Josip Jurčič, France Bevk, Fr. S. Finžgar, H. Sienkiewicz, Ivan Tavčar, Jack London, Jules Verne, Aleksander Dumas, Karl May, Prežihov Voranc, Ivan Cankar, John Knittel, Mimi Malenšek, Tone Seliškar, Honore de Balzac, L. N. Tolstoj, Janez Jalen, Ilka Vaščetova, Emile Zola in Miško Kranjec.

Se popolnejsko sliko pa nam nudi izbor najbolj priljubljenih del. Semkaj sodijo: Finžgar — Pod svobodnim soncem, Jurčič — Deseti brat, May — Winnetou, Knittel — Via malia in Therese Etienne, Svetina — Lovčeva hči, Sienkiewicz — Potop, Mali vitez, Zognj in mečem, London —

JAPONSKA NOVINARKA V KRAJU

Kot gost Federacije esperantistov Jugoslavije je obiskala Japonka Yošiko Kažino, novinarka največjega tokijskega lista »Youmuri Shimbun«. Na svojem popotovanju se je ustavila tudi v Kranju, kjer je v soboto, 23. maja priredila v Prešernovem gledališču predavanje — japonski večer, ki je bil za obiskovalce, ki so tokrat tesno zasedli gledališko dvorano, na moč nenavadni in zanimiv.

Ob tej prilnosti nam je 30-letni gostja povedala, da že dve leti potuje po evropskih državah in da se namerava muditi v Jugoslaviji en mesec. Medtem je obiskala 52 šol in priredila po raznih krajih japonske večere. O vtičih s svojih potovanj počela svojemu listu. Ob koncu je dejala, da bo nadvse lepe vtiče odnesla tudi iz Kranja. S.

Dolina meseca, P. Buck — Zmajev seme itd. — Naj bo dovolj naštevanja.

KNJIŽNI ZAKLADI SO SIROMASNI

Zgolj s številkami ne bomo dosegli popolne slike, ki bi dovela podrobnejši vpogled v delo posameznih knjižnic. Ne bo napak, če v skopih obrisih orisemo še glavne težave, s katerimi je delo naših ljudskih knjižnic pogojeno že od vsega začetka.

Da knjižnice ne beležijo večje obiska, so krivi predvsem skromni knjižni fondi. Le-ti z majhnim izborom knjig ne morejo ugoditi željam in okusu bralcem.

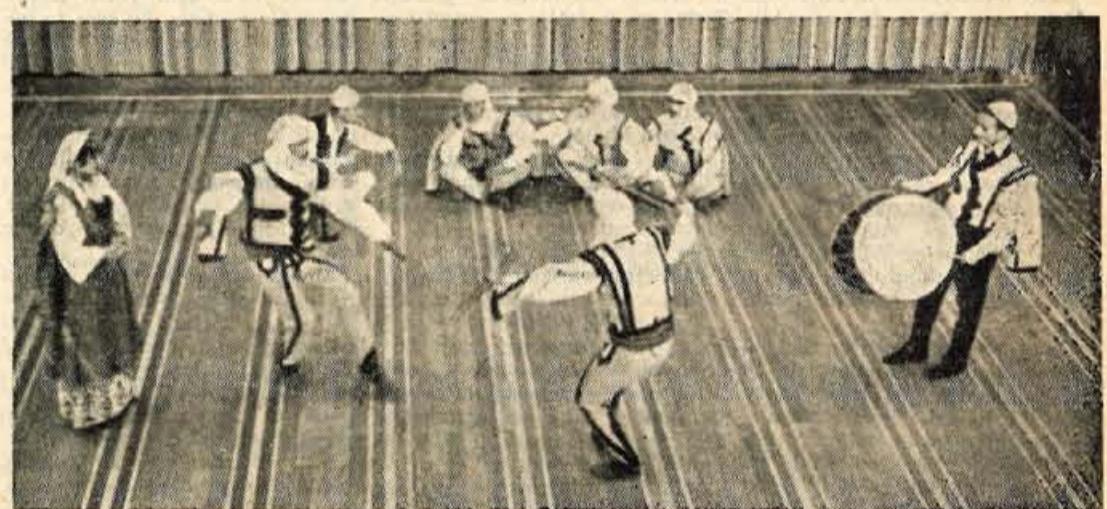
S temi težavami se bore doma

SOLSKO ČTIVO V ZAGATI

Iz kompleksa problemov, s katerimi se bore ljudske knjižnice, kaže izlučiti predvsem pomanjkanje obveznega šolskega čtiva. Ker tega šol, knjižnice največkrat nimajo v svojih knjižnih fondih, se mora mladina zatekati v ljudske knjižnice, katerih knjižni zakladi pa na največkrat tudi ne morejo zadovoljiti želja mladih bralcev. Druge poti iz te zadrage skoraj ni kot ta, da bodo morale šolske knjižnice posvečati obveznemu šolskemu čtivu več pozornosti. Zasilen izhod bi bil morda v ustanavljanju pionirske knjižnice.

Navzlic naštetim težavam in pomanjkljivostim v poslovanju knjižnic — vseh skoraj ne bi kaže naštevati — pa si knjiga uspešno utira pot med bralce.

S. S.

TURŠKI PLES — morda ne bo pretirano, če trdimo, da je bil prav ta ples, ki ga je izvajala folklorna skupina iz Prištine na 5. mladinskem festivalu, za gledalca najbolj zanimiv

Komorni zbor iz Celja bo kocertiral v Kranju

V soboto, 30. maja bo imelo kranjsko koncertno občinstvo priložnost prisluhniti komornemu moškemu zboru iz Celja. — Zbor pod vodstvom Egonom Kunejem bo koncertiral v Prešernovem gledališču.

Ne bo napak, če bomo pred tem srečanjem zbor z bežnim orisom dosegli delo predstavili. — Ustanovitev zbornega sega v letu 1949, ko se je v Celju sešlo devet pevcev; zadali so si nalogo, da bodo sodelovali na raznih prireditvah, kjer številnejši zbor zaradi tehničnih vzrokov ne bi mogel sodelovati. Naslednjega leta se je število članov povečalo na 16. Kmalu pa tem je zbor na republikanskem tekmovanju zasedel prvo mesto. V prvih petih letih obstoja je imel ravno sto nastopov. Zaradi uspehov ga je komisija za kulturne zveze s tujino povabila na mednarodno tekmovanje v Llangollen (Anglija), kjer si je med 32 komornimi zbori vsega sveta priboril prvo

mesto. Razen tega si je v mednarodnem merilu priboril še nekatere uspehe.

Zbor sestavljajo delavci, kmetje in intelektualci — vztrajni in požrtvovalni pevci, ki so si pridobili pod vodstvom dirigenta

prof. Egonom Kunejem lep sloves doma in na tujem. Njihova kronika pa je zabeležila 232 javnih, internih in radijskih nastopov.

Nobenega dvoma torej ni, da se obeta ljubiteljem komornega zborovskega petja lep večer.

Ob koncu šolskega leta KONCERT

Za zaključek šolskega leta je priredila jeseniška glasbena šola v petek, 22. maja v Cufarje-

OB TRETIJ PREMIERI NA BOHINJSKI BELI

Tretja premiera v letošnjem igralskem sporedu na Bohinjski Beli je po kvaliteti izvedbe nekoliko zaostala za prvo dve ma. Z uprizoritvijo dela Petroviča »Vozel« je bila ponovno potrjena stará resnica, da naglica s pripravami za uprizoritev nikoli ni dobra.

Delo je zabavnega značaja in v nekaterih prizorih precej plehko in razvreleno. Od časa da časa je igralcem uspelo ustvariti prijetno razpoloženje in nekaj presenetljivih in domiselnih situacij. Nekateri liki so bili večkrat originalni in posrečeni, v celoti pa uprizoritev ni učinkovala dovolj enovito in prepričljivo. Delo je zrežiral Ant. Kelbil.

-jb

vem gledališču koncert, ki je navdušil jeseniško koncertno občinstvo. Program so izvajali solisti in pomnoženi orkester jeseniške Glasbeni ešole. — Dela Ipavca, Mozarta, Verdija, Puccinija in Gounoda so bila temeljito naštudirana in ustrezno podana. Predvsem je predstavljen violinist Tine Mihelič. Za mojstrsko zaigran solo Mozartovega koncerta za violinino in orkester v D-duru je bil deležen izrednega in tudi zasljenega priznanja.

Prav tako uspešen je bil tudi Verdijev kvartet iz opere Rigoletto s spremljavi orkestra, ki so ga zapeli Klečeva, Cegnarjeva, Bajda in Rotar. Razen kvarteta sta bila tudi solista Brunova in Kosem deležna spodbudnega priznanja. — Tokratni koncert jeseniške glasbene šole sodi med redke glasbene prireditve na Jesenicah; uvrstil se je bil med najkvalitetnejše nastope gojencev in orkestra jeseniške glasbene šole.

U.

Bienale v ljubljanski moderni galeriji

V nedeljo, 7. junija bodo v Moderni galeriji odprli III. mednarodno grafično razstavo, ki bo tokrat pod najvišjim pokroviteljstvom predsednika republike zdržala celo vrsto najpomembnejših domačih in tujih grafikov in tako znova podala pregled sodobnega stanja te umetnostne vrsti v svetu. Ljubljanski bienale si je s svojima dosedanjima

razstavama pridobil največji mednarodni ugled in to potrjuje tudi letosnja udeležba.

Doslej so prejeli skupno 1200 listov raznih avtorjev iz vsega sveta. Za razstavo so izbrali okrog 800 listov. Razstava bo zavzemala vseh 14 galerijskih prostorov. — Letosne nagrade razstavljalcem bo razdelila mednarodna žirija.

MLADA RAST

Po jezeru bliz' Triglava

Tisto lepo sončno nedeljo sem oblekel nove hlače, Saj niso bile to prve, toda tako lepih kot so bile te, še nisem nikdar imel. Rob je bil zlikan, da bi se lahko urezal vanj. Krojač mi je sešil zadaj celo žep za denarnico, ki je seveda nikdar nisem imel, in pa mali žepk za urico. Ure tudi nisem imel, zato sem v ta mali žepk previdno vtikal kazalec deune roke in se zdel samemu sebi sila imeniten. Res, na te žepi sem bil še posebno ponosen.

Hodil sem po dvorišču, šel na cesto, stopil do sosedov, da bi me vsi videli, da imam nove hlače in še kako lepe povrhu. Ze dve urami se šopiril z novimi hlačami naokrog. Hotel pa sem, da me vidijo tudi drugi ljudje.

mimočoči občudojuče gledajo. Začudil: rano sem videl! Sprya Tedaj mi je prišla na misel lepa pesmica, ki smo se jo pred nekom dnevi učili v šoli. Začel sem jo brundati, poleg pa po taktu voziti sem ter tja. Joj, kako prijetno je šlo!

Nova igra me je zabavala. Zdaj sem bil na tej strani ceste, zdaj na oni, zraven sem prav glasno prepeval:

Po je-ze-ru bliz' Triglava

čolnič pla-va sem - ter - tja,

sem - ter - tja, sem - ter - tja!

Tudi poi je šlo sem - ter - tja

... Nenadoma pa - joj! Zna-

šel sem se sredi - sredi ceste!

Na mah sem pozabil na vse. Osramočen sem se ozrl okrog sebe, če me kdo gleda. Nenadoma bolečina na kolenu me je začela skeleti. In tedaj sem se pošteno

začudil: rano sem videl! Sprya mi ni šlo v glavo, ko sem se pobiral iz cestnega prahu, kako je mogoče, toda ko sem vstal, mi je bilo takoj jasno. Skozi prelepne, nove hlače, ki so me navdajale s ponosom, je gledalo kraveče koleno, polno prahu in cestne nesnage, velika raztrgana krpa pa je vihrala prav do tal. Joj, žalosten pogled po tolikšnem napuhu!

Molče sem pobral kolo, in niti na misel mi ni prišlo, da bi se še peljal. Sepaje sem koracal poleg njega in čudno tesno mi je bilo pri srcu. Toda jokal nisem. Sele, ko mi je oče dajal pouk o »lepem vedenju«, sem zapel drugi del one pesmice:

... v čolnu glasno se prepeva,

da odmeva od gore!«

Vsi smo se vpisali v spominško knjigo. Bolnico »Franja« so obiskali še mnogi domači in znani ljudje. Nazaj smo se vrnili skozi Zgornje Novake. Po dolgi poti smo se vrnili v Davčo. Ogledovali smo si hribe, po katerih so se skrivali naši očetje. Upam, da naši očetje ne bodo več kaj takega doživeli.

Prezelj Ivica

Podporezen 2, p. Sorica

Slavček

Ob grmovju na stezici
droben slavček je umrl,
skrčil mrzli je nožici,
a peruti v let razprl.

Vse večere je prepeval,
o ljubezni le drobil;
glasek toplo je odmeval,
v srcih srečo nam budil.

Otroci so mu izkopali
jamico na vrtu kraj,
so vanjo pesmi pokopali
in zagreble mesec maj.

Tončka Perčič

piramida

čljučinski pomoriki

Košarica iz rafije

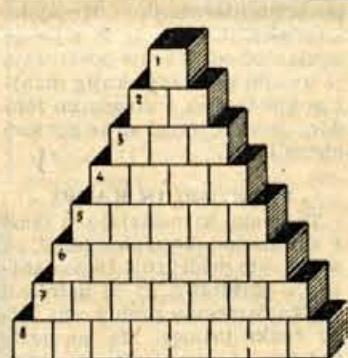
Za to košarico potrebujemo nekaj debele vrvi, ki nam služi za obešanje perila, rafijo v naravn ali pa tudi kakki drugi barvi v debelo šivanko z dolgim ušesom.

Iz lepenke izrežemo v velikosti, ki jo želimo, obliko dna košarice. V našem primeru ima dno obliko elipse, ki je dolga 25

centimetrov. V šivanko vtaknemo rafijo in začnemo ovijati pripravljeno vrvo tako, da jo rafija lepo pokriva. Ko imamo ovite 10 do 12 cm, vrvi upognemo in jo ovijamo naprej. V določenih presledkih, to je po vsakem šestem ali osmem ovoru, sežemo s šivanko čez upognjenih 10 ali 12 cm vrvi, jo ovijemo in tako oba dela vrvi spojimo. Vrv ovilamo polžasto, da dobimo ovalno dno. Na določeno število vvodov segamo s šivanko za eno vrsto niže in tako vrste med seboj spajamo (glej sliko). Ko imamo dovolj veliko dno, oblikujemo še rob. Pri tem vrvi ne smemo preveč natezati, bolje je, da jo malo napaščamo. Za ročaj ovljemo na opisan način skupaj 2 vrvi, ki ju med seboj povezujemo z daljšimi ovoji. Pripravljeni ročaj prišljemo na košarico in, če hočemo, še okrasimo z verižnim vodom, ki ga napravimo v sredini obeh vrvic.

Namesto rafije lahko uporabljamo tudi polivinilni trak.

PIRAMIDA

Samo vodoravno: 1. prva črka, 2. ploskovna mera, 3. abesiinski velikaš, 4. svet s krajevnimi pojavi, 5. lisip, 6. raku podobna bolez, 7. revež, 8. mladički naše zelo strupene kače.

(Piramido rešujemo tako, da črkam prejšnje besede dodamo samo po eno črko!)

Dober začetek

Ljudje se marsikaj med seboj glava in največkrat svoje delo pogovarjam: o vremenu, cehah, o svojih sosedih in še o mnogih drugih rečeh. Nič čudnega torej, če sem se nekoga dne spomnila in pričela ljudi vseprek vpraševati, kaj zajtrkujejo. In odgovori? Cisto navadni: z njimi ne bom nikdar prese netila: »Crno kavo v kruh. — Nič, ker zjutraj ne morem jesti. — Prvi vstanem, pa se mi ne ljubi kuhati. — Zjutraj nisem lačna. — Izbrala sem le nekaj najbolj pogostih odgovorov. Pomažemo se malo pri njih, da vidimo, če so pravilni. —

Marsikdo se bo zagovarjal, da si obilnega zajtrka ne more privoščiti, ker bi bilo predrago. Ne pomisli pa, da bo preskoren zajtrk prav gotovo nadknadil pri kosi ali večerji.

Najmanj važna je večerja. Če se pred spanjem preveč najemo (in to dela zelo veliko ljudi), morajo naši notranji organi početi neutrudno delati, namesto da bi počivali. Spanje ni trdo, večkrat je spremljano z težkimi sanjam, zjutraj pa se zbudimo prav tako utrujeni kot smo zvezcer legli.

Zajtrk je torej najvažnejši. Reven zajtrk zpodkopuje vaše zdravje, vašo delovno sposobnost in zadovoljstvo v družini. Izkazalo se je, da ljudje, ki ne zajtrkujejo, laže zbole. Mladina teže sledi pouku. Sociologi so ugotovili, da je v mnogih primernih nezadosten zajtrk povzročil družinske spore.

Metka

MODA

NASVETI

● Madeže je najbolje obdelovati z vodo ali čistilnim sredstvom na obratni strani tkanine. Blago položimo pri tem na debelo krpko, ki mu po barvi ustreza.

● Jabolčni in hruškovi kompoti ostanejo lepo bele barve, če sveže in olupljene in narezane sadeže takoj položimo v vodo, ki smo ji dodali nekaj kise. Ko smo pripravili dovolj khljiv, kisovo vodo odličimo in kompot s sveže vodo pristavimo k ognju.

● Zavese krpamo najbolje tako, da preko poškodovanega mesta pritrdimo košček papirja in ga nato preprosto prišljemo k zavesi. Tako se tkanina ne raztegne ali skriči, papir pa kaj lahko potem odstranimo, posebno še, če ga malo ovlažimo.

Izlet v bolnico „Franja“

Opisujem vam izlet, dne 23. aprila, v bolnico »Franja«.

Peljali smo se skozi Hudajužno in skozi porušeno mesto Sebrelje, ki je bilo med vojno bombardirano.

Hodili smo po dolgi soteski. Kmalu smo prispeli v Cerkno, ki je bilo med narodnoosvobodilno borbo kot središče. Sedaj je mesto čisto novo. Čez nekaj ur smo stopili proti dolgi grapi. Okoli te grape so bil skale, ki so bile med vojno za Nemce bunkar. Sli smo po stopnicah in pred seboj sem zagledala »Franjo«. V bolnišnici je bil stražar, ki je zanj vedel že med narodnoosvobodilno borbo. Stražar nam je povedal, da je le malokdaj počila bomba blizu »Franja«. Nemci so krožili z letalom na »Franjo« in spuščali bombe. Niso pa vedeli, da je na tem skritem kraju bolnišnica.

In tako sem se vozil po cesti, zdaj počasi, zdaj hitreje in živil, da je šlo skozi ušesa. Oh, kako lepo je bilo tista nedeljska dopoldneva. Zdelo se mi je, da me še celo drevesa pozdravljajo in da me

V skritih barakah so zdravilli hudo ranjene partizane. Postelje so imeli drugo nad drugo. Omara je bila napolnjena s samimi zdravilli. Videli smo tudi operacijski stol.

Sestro sem zmoževal za kočo. Trenutek nato sem bil že na njem in se peljal. Na sedež nisem mogel sesti, ker sem bil premajhen.

In tako sem se vozil po cesti, zdaj počasi, zdaj hitreje in živil, da je šlo skozi ušesa. Oh, kako lepo je bilo tista nedeljska dopoldneva. Zdelo se mi je, da me še celo drevesa pozdravljajo in da me

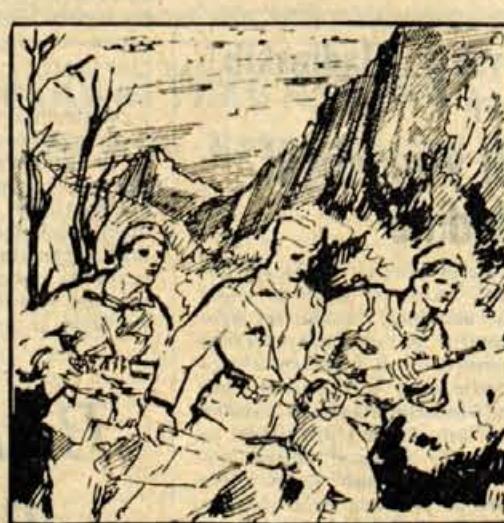
VIHAR POD TRIGLAVOM

Rišo Milan Batista

193

Tisto zadnjo partizansko pomlad l. 1945 je bilo nebo skoraj vsak dan prepredeno z dolgimi belimi progami: zavezniški bombniki so nosili svoje smrtonosne tovore nad Nemčijo, ki se je vzvajala v zadnjih krilih pred popolnim polonom. Nemci so se na vseh bojiščih umikali. Lep kos Jugoslavije je bil že osvobojen — pri nas pa se je sovražnik še držal.

194

Toda partizansko orožje je bilo Nemci in domače izdajalce dan za dnem. Prot koncu leta 1944 so se v Lomu nad Tržičem trije bataljoni odreda ves dan tolkli z mnogo močnejšim sovražnikom, mnogo Nemcov in belih ubili, ranili in ujeli, obenem pa zaplenili veliko orožja. Kmalu zatem so napadli in močno oma jali postojanko v Kovorju.

195

Železniška proga med Kranjem in Jesenicami je skoraj vsak teden zletela v zrak. Komaj so jo Nemci na enem mestu popravili, da je šlo po njej nekaj vlakov, ko so jo partizani spet drugod podminirali ali pa kar sneli tračnice s pragov. Nemški vojaški transporti pa so čakali in čakali — in nemške fronte so čakale na transport, le da so čakale

196

Tretjega maja so bataljoni Kokrškega odreda napadli kaznilnico v Begunjah, da ne bi nemški morilci še zadnje dni pred odhodom pokončali svojih žrtv. Ves dan, vso noč in še naslednji dan do opoldne so se partizani tolkli z nemško policijo, z belogradisti in vlasovci, ki so prišli Nemcem na pomoč — potem pa je padla tudi ta trdnjava nasilja.

Mladina svoj poklic

Vabijo te obrt, trgovina in gostinstvo

Obrt

Med prve in najvažnejše pogoje za zagotovitev razvoja in napredka obrtništva, kot važne veje našega gospodarstva, sodi predvsem zadosten dotok kvalificirane delovne sile.

Z namenom, da pospeši vključevanje v obrt, ki zadnja leta ni zadovoljivo, je Obrtna zbornica okraja Kranj v sodelovanju z Občinskimi posredovalnicami za delovalna seznam prostih učnih mest in jih posreduje v vednost širši javnosti obenem s pogojem ter postopkom, predpisanim za sklenitev učne pogodbe.

Predzobrazba za precizne mehanike, avtomehanike, urarje, vse poklice elektrotehnične stroke in fotografije je 8 razredov osemletke (4 razredi gimnazije). Za vse poklice kovinske stroke (razen kovačev), barvarje, strojarje in graševje zadostuje 7 razredov osemletke (3 razredi gimnazije). V vse ostale poklice se lahko vključi mladina s 6. razredom osemletke (2 razreda gimnazije). Predvsem mora vsak, ki hoče stopiti v uk, končati 8-letno šolsko obveznost.

Spregled enega razreda predpisane predzobrazbe lahko na podlagi obrazložene prošnje odobri TAJMSTVO za šolstvo OLO Kranj, in za poklice, ki jih obravnavamo kot kritične in nezadostno zasedene: kovač, klepar, vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Bled:

»Kovinska delavnica - ključavničar 3, vodovodni instalater 1, klepar 1, »Avto-servis« avtomehanik 2, »Elektroradio servis« elektroinstalater 2, Krojačstvo »Elite« krojač 1, »Čevljarna« čevljari 1, »Pekarna in slastičarna« pek 2, Jane Franc soboslikar-pleskar 1, Piber Ivan soboslikar-pleskar 1, Kokalj Ivan tesar 3, Pangerc Andrej tesar 1, Marolt Franc tesar 1, Pelko Franc zidar 1, Jamar Franc čevljari 1, Kolman Leopold krojač 1 (ž), Matolt Anton, krojač 1 (ž), Hudovernik Franc mizar 1, Oražec Mihail mizar 1, Poličar Franc mizar 1, Čepon Silva brivec-frizer 1 (ž), Kunšič Mihail brivec-frizer 1 (ž), Piber Alojz vrtnar 1 (m), Poklukar Ivan, Zgo, Gorje kovač 1, Jensterle Jernej, Sp. Gorje soboslikar-pleskar 1, Žemva Franc, Zasip zidar 2, Zalokar Ivan, Sp. Gorje tezar 1, Kogoj Franc, Sp. Gorje mizar 1, Rožič Vinko, Višelnička kolačar 1, Matrčec Franc, Zagorice dimnikar 2.

Občina Bohinj:

»Klučavničarstvo - kleparstvo« Boh, Bistrica klepar 1, strojni ključavničar 1, KZ Boh, Bistrica, izdelovalci mlečnih izdelkov 1, Cevlj. podjetje »Triglav« čevljari 1, Ogrin Anton, zidar 1, Holzbauer Zofija pletilja 1 (ž), KZ Srednja vas kolar izdel. mleč. izdelkov 1, Stendler Jože, Srednja vas mizar 1, Smitek Martin, Stara vas izdelov. čolnov 1, Zupanc Anton, Savica kovač 1.

Občina Jesenice:

Hribar Jakob, drž. obrt. mojster - stroj, ključavničar 4, »Lesogaleranter« obrat lesostrugar 1, »Radioservice radiomehanik 1, Obrt podjetje »KROJ«, moški krojač 2 (m), »Mesnina« - mizar 2, »Roga« mizar 2, »Pekarna« pek 2, »Čevljarna« čevljari 1, »Tapečništvo tapetnik 1, »Dmnikarstvo« dimnikar 1,

izberi si pravočasno

Mladina svoj poklic

Vabijo te obrt, trgovina in gostinstvo

Obrt

Občina Tržič:

Kobal Jernej kovač 1, Ulčar Vinčko kovač 1, Knific Franc klepar 1, Gričar Jakob klepar 2, Markež Jože elektroinstalater 3, Poženel Dražgo elektromehanik 1 (m) in 1 (ž), Ravnik Franci soboslikar - pleskar 1, Kristan Adolfo soboslikar - pleskar 2, Kavalar Jože soboslikar - pleskar 2, Kleindienst Karel soboslikar - pleskar 2, Capuder Ivan tesar 1, Jenko Ludvik zidar 1, Svetec Henrik mizar 1, Smolej Rudi mizar 1, Potocnik Andrej mizar 1, Kavčič Zdravko kovač 1 (m), Kosmač Franc krojač 1 (m), Medja Eva Šivilja 1 (ž), Dolenc Hela Šivilja 1 (ž), Nod Alojz pek 1, Debenjak Franc brivec - frizer 1 (ž), Novak Janko brivec - frizer 1 (ž), Pirman Viktor brivec 1 (m), Sobrl Leopold dimnikar 1, Weiss Ferdinand fotograf 1 (ž), Žerjal Jože fotograf 1 (m), Hudolin-Brečko Ana vrtnar 1 (ž), Prešeren Pavla, pletilja 1 (ž), Bizjak Jože, Kranjska gora kovač 1, Vavpotič Franc, Jesenice tapetnik 1, »Avtoservis Kranjska gora« avtomehanik 1, »Pekarna« Kranjska gora pek 1, »Mesnica« Kranjska gora mizar 1, Kotnik Zdravko soboslikar. Mojstrana 1, Urbar Franc, Moste milinar 1.

Občina Kranj:

»Avtopromet« avtoklepar 1 avtolicar 1, avtoelektričar 1, »Agroservis« avtomehanik 6, »Remont« klučavničar 1, »Instalater« vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Tržič:

»Avtopromet« avtoklepar 1 avtolicar 1, avtoelektričar 1, »Agroservis« avtomehanik 6, »Remont« klučavničar 1, »Instalater« vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Tržič:

»Avtopromet« avtoklepar 1 avtolicar 1, avtoelektričar 1, »Agroservis« avtomehanik 6, »Remont« klučavničar 1, »Instalater« vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Tržič:

»Avtopromet« avtoklepar 1 avtolicar 1, avtoelektričar 1, »Agroservis« avtomehanik 6, »Remont« klučavničar 1, »Instalater« vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Tržič:

»Avtopromet« avtoklepar 1 avtolicar 1, avtoelektričar 1, »Agroservis« avtomehanik 6, »Remont« klučavničar 1, »Instalater« vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Tržič:

»Avtopromet« avtoklepar 1 avtolicar 1, avtoelektričar 1, »Agroservis« avtomehanik 6, »Remont« klučavničar 1, »Instalater« vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Tržič:

»Avtopromet« avtoklepar 1 avtolicar 1, avtoelektričar 1, »Agroservis« avtomehanik 6, »Remont« klučavničar 1, »Instalater« vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Tržič:

»Avtopromet« avtoklepar 1 avtolicar 1, avtoelektričar 1, »Agroservis« avtomehanik 6, »Remont« klučavničar 1, »Instalater« vodovodni instalater, kamnosek, krovec, pekar, tesar, zidar, steklar, lesostrugar, soder, mesar, pek, dežnikar in dimnikar. Po prejemu ugodne rezultata polagajo kandidati še preizkusni izpit iz slovenščine in razumna na najbližji vajenski šoli.

Posebno problematicno je vključevanje ženske mladine v obrt, ki se sedaj izučevala predvsem le v kroščki, frizerski in pletiški stroki. Zanjo bi bili primerni tudi drugi poklici kot n. pr. urarstvo, precizna mehanika, radiomehanika, knjigovestvo, barvarstvo, izdelovanje usnjene galerije, pleskarstvo, graviranje, fotografiranje itd. Podrobna pojasnila v zvezi z izbiro poklica daje Poklicna svetovalnica Okrajnega LO Kranj s svojimi podružnicami pri občinah Jesenice, Skofja Loka in Tržič.

Najavljamo 278 dosedaj javljenih prostih učnih mest v obrtnih delavnicah na področju našega okraja (naslov delavnic, ki obratujejo v kraju, kjer je sedež občine, ni posebej označen) in za katere daje napomnce za uk z ostalimi posredovalnicami za delo pri Občinskih ljudskih odborih.

Občina Tržič:

»Avtopromet« avtok

Smučanje - brez smučk

Znano je, da zahteva smučanje na vodi od športnika znanje osnovnih pravil smučanja, hrabrost, spretnost in odlično fizično kondicijo. Kadar ima vse to, šele lahko dojame vso mojstrovino te mlade Kanadčanke Nanne, ki ji je prvi na svetu uspelo, da se smuča na vodi brez smučk!

ZADNJI UOSTRI

VSEMIRSKI PILOTI TRENIRajo

Pred kratkim so v ZDA izbrali sedem astronomov, ki bodo opravljali poizkuse kot piloti vsemirske rakete. Nobeden od sedmorce nima več kot 40 let in ni večji od 180 cm. Piloti bodo vadili najmanj dve leti. Organizem pilota bo moral vzdržati veliko brzino in druge težave pri poletu.

SUŽENJ — ROBOT

Robot, težak več kot tisoč kilogramov in visok tri metre, je bil skonstruiran v Argonneu, ameriškem laboratoriju za elektrotehniko. Robot opravlja neverjetno natančne posle. Lahko popravljajo lastne napake. Uporabljajo ga tudi za prenos velikega bremena. Nadzirajo ga preko relejnega televizijskega sistema. 7

Nevidno rastlinsko orožje

Na kirurško kliniko kijevskega medicinskega inštituta so privedli nekega človeka nezavestnega. Bolnik je bil star 24 let in je od eksplozije bencinskega rezervoarja dobil opekline tretje stopnje. Opekline so presegale 60 odstotkov površine telesa. Na kliniku je bil prepeljan dve urki po nesreči. Njegovo zdravstveno stanje je bilo zelo kritično. Imel je temperaturo 40 stopinj Celzija.

Ceprav je dognano, da opeklene, ki zavzemajo 33 odstotkov površine telesa, povzročijo smrt, so v zadnjem času zdravniki pričeli uspešno zdraviti tudi take bolnike. Izumili so novo zdravilo. Po 25 dneh se je bolnik počutil že popolnoma dobro. Posledice na koži, ki navadno ostanejo na opečenih mestih, ni bilo. Bolnik je bil zdravljen z raztopino imanina in maščobo, ki vsebuje isto tvarino.

KAJ JE IMANIN?

Znanstveni sodelavci Mikrobiološkega inštituta Akademije znanosti v SZ so iz običajne rastline, ki se imenuje zajčja kri, dobili takozvani fitoncidni preparat, ki ni kemični preparat, ampak kompleks snovi, med katerimi je tudi antibiotik. To zdravilo je uspešno tudi pri zdravljenju raznih bolezni kože.

Najbolj zanimivo je to, da je njegovo zdravilno delovanje osnovano na svojstvih zajčje krvi. To močno, nevidno orožje imajo tudi druge rastline, n. pr. čebula.

V CEM JE MOČ CEBULE?

V neki stari knjigi piše, da so se nekdaj ljudje branili pred kugo s tem, da so se mazali z belo čebulo. Znano je tudi, da so Egipčani pred 4 tisoč leti zdravili rdečo čebulo različne bolezni. Rdeča čebula, prav tako hren, hrast, breza, bor in mnoge druge rastline vsebujejo snovi, ki ubijajo različne bakterije in glivice. Te snovi se imenujejo fitoncidi. Fitoncidi čebule lahko ubijajo tako nevarne mikrobe kot so tuberkulozni bacilli, stafilokoki, streptokoki itd. Fitoncidi rdeče čebule in drugih rastlin uporabljajo tudi pri zdravljenju gnojnih ran, opeklin in kožnih bolezni. Leta 1941 sta russka zdravnika Filatov in Toropcov s fitoncidi čebule ozdravila rane, ki se prej dolgo časa sploh niso zacelle. Tudi fitoncidi zelja preprečujejo rast tuberkuloznih bacillov. Prav tako divja češnja vsebuje močna fitoncidna sredstva.

Malokdo ve, da vpliva gozd na nas blagodejno ravno za to, ker

Nafta pod ledom

Samo 300 kilometrov od Severnega tečaja leži središče novega lova za naftnimi polji. Kanada se baje pripravlja, da bo izkorisala ogromna ležišča naftne pod ledom; pravijo, da so ležišča tolikšna, da bo v prihodnje Evropa postala neodvisna od naftnih polj Bližnjega vzhoda, kjer je marsikaj »vroče« ne le na soncu, ampak tudi v senči...

Dvajset velikih ameriških in kanadskih petrolejskih družb je že zaprosilo za koncesijo za iskanje naftne na tem področju. Kanadski minister za vprašanja kanadskih severnih pokrajin Alvin Hamilton je izjavil, da bo v bližini Severnega tečaja nastalo eno najvažnejših gospodarskih središč sveta. Izjavil je, da je popolnoma uresničljiva zamisel o naftovodu, ki bi vodil z Ellesmerski otokov (tam je središče novo odkritega naftnega področja), saj bi bil ta naftovod krajši od nekaterih zdaj obstoječih naftovodov na svetu.

Ni čudno, da vse bolj raste zanimanje za dežele večnega ledu.

drevesa neprestano izločajo le-teče fitoncide. En hektar smrekovega gozda izloči na dan 30 kg fitoncidov.

Sovjetska znanstvenica M. Komarova je izvedla zelo preprost a zanimiv poskus. V dečje je prinesla vejico jelke ali vejico divjega rožmarina. — Stevilo streptokokov se je v sobi zmanjšalo približno za desetkrat.

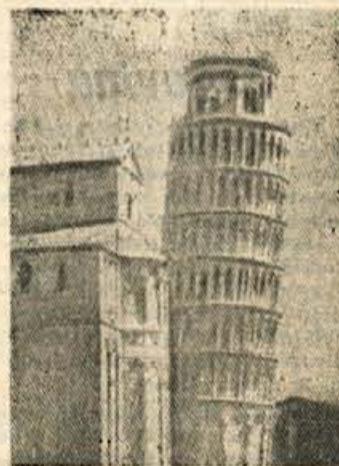
Nadaljnja raziskavanja bodo omogočila učencem, da bodo vedeli, kakšne okrasne rastline so koristnejše v hiši, v otroškem vrtec in v šoli, s kakšnim drevojem je treba ozeleneti mestne ulice in končno v kakšnih gozdovih je treba graditi počitniške odmote in zdravilišča.

KRVAVI KARAMBOL V ISTAMBULU

Ko se je turški opozicijski voditelj Inonu vrnil s propagandnega potovanja domov, je v Istanbulu prišlo do krvave borbe med njegovimi pristaši in člani vladače stranke. Prvi in drugi so prebili kordon milicnikov, ki naj bi preprečili nevarnost s polnom.

Poševni stolp v Pisi rešen!?

Mnogi dragoceni italijanski arhitektonski spomeniki so v resnici v nevarnosti, da se bodo zaradi nestabilnih tal podrl. — Gradbeni strokovnjaki so v zadnjem času objavili in predložili vrsto različnih rešitev, kako bi sanirali in okreplili tla pod njimi. Največ težav pa povzroča gradbeni strokovnjakom znameniti poševni stolp v Pisi.

Po zadnjih poročilih je poljski znanstvenik Ceberowicz, profesor in član varšavske akademije znanosti, našel do sedaj najboljši postopek za otrditve zemljišč pod zgradbami. Po njegovem

postopku zemljišča preprosto okamenijo. V tla vbrizgajo posebno kemično raztopino, skozi katero nato spustijo električno tok, tako da raztopina prodre v najdrobnejše razpokane, kjer kristalizira in spremeni tla v trd kamenino.

Konec lanskega leta je profesor Ceberowicz obiskal Italijo in demonstriral svoj postopek na zemljišču neke beneške vile, ki se v zadnjem času vse bolj in bolj pogreza in nagiba. Poskus je uspel in kaže, da bodo isti postopek uporabili tudi pri utrditvi zemljišča pod poševnim stolpom v Pisi.

Antične zgodobice

»Čuden teater! Prizadeti molči, neprizadeti rjevoje.«

Nekoč se je Dionisos pri večerji razjezik na Aristipa ter mu vevel sesti na dolnji konec mize. Prijatelji so mu prigovali, naj se upre poniranju; filozof pa je mirno odšel na odkazani mu prostor in rekel: »Kjer sedim jaz, tam je zmeraj gornji konec.«

— — —

Pri istmiških tekmačih je neki boksač udaril nasprotnika s tako silo v obraz, da se mu je ulila kri iz nosa. Mož je udarec tisto spravil, občinstvo pa je zagnalo hrup. Tekme je gledal tudi veliki dramatik Aishilos. Ob splošnem kričanju se je nagnil k sosedu in dejal:

Mlad mož vpraša Sokrata, kaj mu svetuje, ali naj se oženi ali ostane samski. Modrec ga potreplja po rameni, rekoč: »Stori tako ali tako, vsekakor se boš kesal.«

ROMAN II. del

VIGENCI

Mimi Malenšek Konič

Nič več se ni maral meniti zanjo. Hudo mu je bilo gledati Zgončevega sina in še bolj njo, ki je tako hitro ovenela. Delal je pri Heteriju in se izogibal Sončeve bajte, katero je kupila Marjeta od Heterija za Dominikov denar. Življenje je teklo svojo vsakdanjo pot, nemir v srcu pa je stal. Grošelj bi se bil lahko oženil — kovaška dekleta so se mu kar ponujala — on pa se ni mogel odločiti. In vsak dan bolj mu je bilo težko, ko je gledal, kako se Marjeta ubija v Rotarjevih vigencih. Potem sta spet začela govoriti. Spočetka kot tujca, potem kot soseda in nazadnje sta začela obujati spomine iz mladih let. Nekega večera, ko je Grošelj prišel vasovat k Soncu, se mu je Marjeta zjokala v naročju in mu povedala, kako jo je Dominik zvabljal v skladische in da se ga je bala. Grošelj je v svetu videl marsikaj, zato je ni obojajal. Tisti večer sta se domenila, da se vzameta.

»Morebiti ne bo tako, kot sem si včasih mislil, upam pa, da bova kar dobro vozila,« ji je rekel in Marjeta je odgovorila:

»Samo da ne boš pil in da me ne boš tepel.«

»Ne bom pil in ne bom te tepel, pa tudi otroka ti ne bom očital,« je rekel Grošelj in Marjeta je bila zadovoljna s tem.

Tisti predpust sta se vzela in ljudje v trgu so rekli, da je bog Marjeto pogledal skozi veliko okno, ker je do-

bila dobrega moža. Z ženo je potpel in otroka je redno posiljal v šolo. Šele zadnje leto, ko je fant odrastel šoli, ga je jemal s seboj v Heterijeve vigence. Stanovali so v enem koncu hiše, v drugem pa je živel Marjetin oženjeni brat, ki ni nikoli redno plačeval gostačine. Grošelj se tudi v to ni maral vtikati, ker je bila hiša končno ženina in Tončkova. Pravzaprav so se dobro razumeli.

O tem je razmišljal, medtem, ko je napol poslušal Marjeto, ki je tekala po hiši in neprestano nekaj govorila. Potem pa je nenadoma sedla k peči in z napetim glasom rekla:

»Pa še nekaj sem slišala! Pri Gašperinu je ogenj v strelah! Vsa Kropa že govorí o tem! Pavle se hoče oženiti z Vido, stari pa dekle podi od hiše. Ana je ne pusti proč in drži z mladima. Zdaj pa govorijo, da bo Pavle delal na svoje. Polovica je njegova in če bo hotel vzeti Vido, mu stari ne bo mogel ubraniti.«

»Aha,« je malomarno rekel Grošelj. Trške čenče ga niso nikoli zanimale. Potem pa je še enkrat premislil ženine besede in nenadoma ugotovil: »Če Pavle odtrga svojo polovico, Zgonc ne bo mogel več nagajati Družbi!«

»Ta jo je zagodel Družbi!« je srdito vzklilknila Marjeta. »Zaradi njega vse počiva!«

»Kadar se bogatinci rujejo med seboj, nič ne gledajo, koliko revežev pri tem pohodijo. Nazadnje si spet sežejo v roke — in kdo je trpel škodo? Čas bi že bil, da bi...«

Ni povedal do konca, kaj misli. Z Marjeto je bilo težko govoriti o takih rečeh. Ni jih mogla razumeti. Enkrat ji je začel pripovedovati o tem, ona pa je samo zmajevala z glavo in godrnala. Kaj — zadrugo bi rad imel, tako, da bi kljubovala bogatincem? Kdo je še kaj takega slišal? Samo zameril bi se velikim podjetnikom! Kje pa bi potem dobil

delo? — Bila je malone prestrašena od njegovih besed in Grošelj jo je poslej puščal v miru s svojimi načrti. Ona se je potolažila in verjela, da je rekel kar mimogrede, ne da bi resno mislil.

Tonček je med njunim pogovorom o Gašperinovih mirovih sedel pri mizi in poslušal. Črne zenice so mu begale od enega do drugega. Govorila sta o njegovem očetu. Nekoli mu ni nobeden od njiju omenil, da je bogati Gašperin njegov oče, kljub temu pa je otrok to zvedel še preden je začel hoditi v šolo. Povedali so mu otroci, ki so v jezi klicali za njim: »Zgončev pankert!« Sicer pa je fant zdaj imel že štirinajst let in je vedel to in še marsikaj drugega. Včasih je kradoma ogledoval visoko, gosposko Gašperinovo hišo. Včasih ga je zgrabil neukrotljiva želja, da bi si od blizu ogledal svojega očeta, hkrati pa je čutil nepojmljiv strah pred nizkim, čokatim možem s tako širokim hrbtom, da bi lahko zaslonil vrata Sončeve bajte. Bal se je tudi njegovega zmeraj zamišljenega, mrkega obraza in črnih oči pod sršecimi obrvimi. Samo skrivaj in na hitrico si ga je upal pogledati. Včasih se je zdelo, da ga tudi Dominik gleda: fantu je bilo, kot da čuti na sebi njegove žgoče oči, ki so ga pogledale. Te oči niso niti sovražile, samo zaničevalo so in se zaradi nečesa jezile. Večkrat kot starega Zgonca je Tonček srečal svojega gosposkega polbrata Pavla, ki je hodil mimo njega tako malomarno, kot bi ga sploh ne opazil. Morebiti ga res ni videl... Sicer pa je nekoč Tončka premamilo, da je šel v Gašperinovo hišo. Bilo je na pustni torek in pod krinko je bilo lahko z drugimi otroki vred iti noter. Stal je v veliki kamnitni veži in drhtel ob notranjega vznemirjenja, Ana pa je vsem otrokom po vrsti delila bobov iz rešeta. Spraševala jih je, cigavi so in oni so se šalili z njo.